

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AL PACINO'YU
BEKLERKEN...
SERPICO

YILDIZLARLA DOLU FİLMLER ŞİMDİ EVİNİZDE!

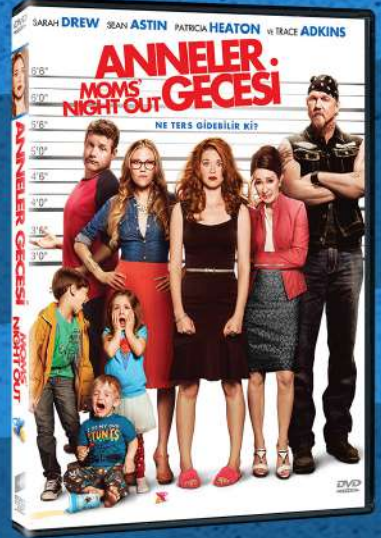

“ÜRKÜTÜCÜ!
SİZİ KOLTUĞUNUZA ÇİVİLEYECEK
BİR GERİLİM!”

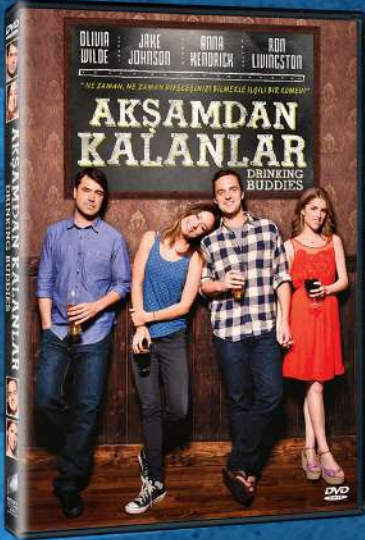
-PETE HAMMOND, MOVIE LINE

“KOCAMAN BİR KAHKAHA ATMAYA VE
EĞLENMEYE HAZIRLANIN!”

- Brandon Jones, The Global Dispatch

“NE ZAMAN, NE ZAMAN DİYECEĞİNİZİ
BİLMEKLE İLGİLİ BİR KOMEDİ”

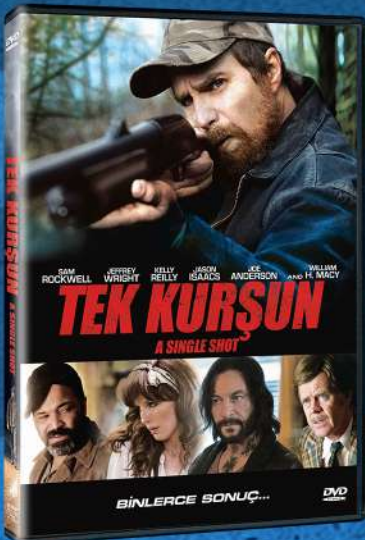

“HUZURSUZ EDİCİ VE UNUTULMAZ”

- THE PLAYLIST

TEK KURŞUN
BİNLERCE SONUÇ...

ŞİMDİ DVD'DE!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

'BAŞYAPIT'TAN GEÇİLMİYEN BİR FESTİVAL YAŞADIK!

GEÇEN HAFTAKİ SAYIMIZIN "CELSE AÇILIYOR"UNU OKUDUYSANIZ, ARKA PENCERE YAYIN KURULU'NUN NEREDEYSE TAM KADROYLA ADANA'DA OLDUĞUNU VE ALTIN KOZA'YI YERİNDE TAKİP ETTİĞİNİ BİLİYORSUNUZ DEMEKTİR. 21. FESTİVALİN ÖZELLİKLE ULUSAL YARIŞMA BÖLÜMÜNÜ

yakın takibe aldığımız geçen hafta, hem izlediğimiz filmler hem de yarışmanın sonuçları açısından bazı şeyler gösterdi, ki sinemamızın son dönemleri için sıkça dile getirdiğimiz sıkıntıların zirve yaptığını söylemek de zor değil artık!

Evet, nicelik olarak 'inanılmaz' noktalara ulaştı sinemamız. Ve evet, sayının artışıyla birlikte 'daha iyi' filmler izleme beklentimiz de büyüdü. Ve bir kez daha evet, yeni sinemacılar keşfetme iştahımızı da kabarttı bu durum. Ancak şunu gördük ki, 'pembe rüyalar' görme vakti değilmiş bugün. Yarışmaya kalburun üstünde kalanların katılabildiği düşünüldüğünde, sinemamızın pek de bizim beklediğimiz noktalara doğru gitmediği, gidemediği anlaşıyor. 12 filmlik seçkiye bakıp, vasat sulara gezinebilen birkaç çalışmayı bu toplam içinde 'başyapıt' diye değerlendirmek bile mümkün! Daha ötesini beklemekse 'lüks' sanki...

"Neden böyle oldu?" sorusuna verilebilecek bir cevap da yok şimdilik. Yanıltıcı gişe rakamları ve yıllık film sayısındaki olağanüstü artış, belki bizi de ters köşeye yatırdı, altı doldurulamamış bir beklentiye yöneltti. Kuşaklar geçtikçe 'ilk film' denen şeyin umut vaat

etme işlevini yitirdiğini görüyoruz, ki bu da geleceğe dair bir ışık vermiyor sinemamız adına. Adana'da yarışan filmlerin çoğunun ilk film olması ve bunların parlamasının yanından bile geçememesi, bize bunları söyletiyor ve enseyi karartmamızın önünü açıyor.

Asıl meseleyse, bunca vasatın içinden seçim yapmak zorunda kalan jürilerin aldıkları kararların tartışılması bize sorarsanız. Hem büyük jüri hem de SİYAD (Sinema Yazarları Derneği) jürisinin kararlarına dair bir tartışmadır gidiyor, özellikle de SİYAD jürisinin aldığı karara dair, ki bu tartışmaların azımsanamayacak bir kısmı da SİYAD içinden (abartılı biçimde "SİYAD bitmiş" yorumu bile geldi!). Antalya'da "Pazar: Bir Ticaret Masalı"nın kazandığı yıldaki toplam düşünüldüğünde, buradaki tartışmanın abesliği de daha iyi anlaşılır diye düşünüyoruz. Ne usta yönetmenlerin önemli filmleriyle yarıştığı bir seçkiden söz etmek mümkün burada, ne de Özcan Alper'in "Sonbahar"ında olduğu gibi zımba gibi ilk filmlerin varlığından. Eleştirmenlerin 'yıldız' diliyle söylersek, 1 ve 2 yıldızlık filmlerin yarıştığı bir festival oldu bu yılki Altın Koza. 'İyi niyetli çabalar'ın ötesine geçemeyen çalışmalarda izlediklerimiz. İyi sinema yapmak için 'iyi niyet'in gerekli ama yeterli olmadığını bir kez daha gördük böylece.

Önümüzde Antalya Altın Portakal Film Festivali var ve orada da 12 filmlik bir yarışma seçkisi bekliyor bizi. Bazılarını gördüğümüz bu toplam, Adana'dakinden bir tık daha iyi gibi duruyor uzaktan bakınca. Ama yaklaştığımızda neyle karşılaşacağımız meçhul tabii. Umarız, özellikle bir önceki kuşağın attığı tohumların yeşermesini sağlayacak filmlerle buluşuruz Antalya'da. Bizim fitratımız da festivallerden hüsrarla dönmek olmasın!

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAC oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLAN ÖZYURT, MÜJDE İŞİL, ALİ ULVİ UYANIK,

YEŞİM BURUL, İLHAN YURTSEVER, KAYA ÖZKARACALAR, EVRİM KAYA, FIRAT ATAÇ, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Ben O Değilim; Adalet (The Equalizer);
Aşk Tarifi (The Hundred-Foot Journey);
Temmuz Soğuğu (Cold In July); Aşka Dair (A Case Of You);
Kutu Cüceleri: Yaratıklar Aramızda (The Boxtrolls);
Siccîn; Biz Babasız Büyüdük.

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, İstanbul Modern'deki "Yüzyıllık Aşk"
sergisine dair izlenimlerini paylaşıyor bu hafta.

24 CİNNET

Okan Arpaç, Pier Paolo Pasolini'nin "Salo Ya Da Sodom'un
120 Günü"ne dair sansür hamlelerine değiniyor.

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Sidney Lumet imzalı gerçek bir polis hikayesi:
"Serpiko" (Serpico)... Burak Göral imzasıyla.

28 ESRAR PERDESİ

Müjde Işıl, 21. Adana Altın Koza Film Festivali'nin
ardından görüşlerini aktarıyor bu dosyada.

32 AİLE OYUNU

İntikam (Blue Ruin).

34 GENÇ VE MASUM

Çetin Baskın ve Metin Akdemir'den kentsel dönüşüm
katliamı üzerine: "Küpeli" ... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

ŞARK VAATLERİ ve KIRLI TATLI ŞEYLER'İN
OSCAR ADAYI SENARİSTİNDEN

**"YILIN EN HEYECAN VERİCİ
FİMLERİNDEN BİRİ"**

THE TELEGRAPH

**"GÖZÜNÜZÜ BİR AN BİLE
AYIRAMIYORSUNUZ"**

THE TIMES

**"KESİNLİKLE EŞSİZ.
BU FİLMİ
İZLEMELİSİNİZ"**

BBC RADIO

TOM HARDY LOCKE

BİR STEVEN KNIGHT FİLMİ

CALINOS
FILMS

www.calinosfilms.com

© 2013 CALINOS FILMS LTD. ALL RIGHTS RESERVED

ŞİMDİ DVD'DE

BEN O DEĞİLİM

★★★★
YÖNETMEN Tayfun Pirselimioğlu
OYUNCULAR Ercan Kesal,
Maryam Zaree
YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 125 dk.
DAĞITIM M3 (Zuzi Film)

**“BEN O DEĞİLİM”,
BAŞTA “SAÇ”
OLMAK ÜZERE, TAYFUN
PİRSELİMOĞLU’NUN
ÖNCEKİ FİLMLERİYLE
HEM ORTAK NOKTALARI
HEM DE UFAK
FARKLILIKLARI OLAN
BİR TARZA SAHİP.**

TAYFUN PİRSELİMOĞLU SİNEMASININ ÖLÜM KADAR ETKİN BİR DİĞER TEMASI DA KİMLİK OLGUSU. SADECE SENARYOSUNU YAZDIĞI “İZ”DE, POLİSİN KATİL İLE BİR NEVİ KİMLİK TRANSFERİ YAŞADIĞINI GÖRÜRÜZ. “HİÇBİR YERDE”DE

anne, oğlunun ölüsü ya da dirisini bulmaya, yaşadığını yani kimliğini ispatlamaya çalışır; sonrasında başkasının oğlunu kendi oğlu olarak kimliklendirir. “Rıza”da kamyon şoförünün kimliği, geçim kaynağı olan kamyon ile adeta özdeşleşmiştir; hatta kendi kimliğinden daha da ötedir. “Pus”ta tesadüfen gördüğü bir kirahlık katilin yerine geçen korsan DVD’ci, yeni kimliğinin gereğini (cinayeti) yerine getirmeye çalışır. “Saç”ta ise saplantıyla bağlandığı kadının kocasını öldüren adam, koca kimliğini üstlenir; hatta kadın ve evin yeni erkeği, ortalarına öldürülen eşin hayaletini/suretini de alarak beraberce televizyon izlerler. Pirselimioğlu’nun yeni filmi “Ben O Değilim” işte tam da bu noktadan, sözünü ettiğimiz o sahneden yola çıkıyor. Filmin öyküsü, sıradan bir adamın, kocası hapiste olan bir kadının kocasının yerine geçmesi, hem fiziksel hem de mental anlamda, onun hayatını yaşaması üzerine kurulu... Öyle ki “Saç”ta bahsettiğimiz o sahne, “Ben O Değilim”in özeti, simgesi, beyni adeta...

“Ben O Değilim”, başta “Saç” olmak üzere, yönetmenin önceki filmleriyle hem ortak noktaları hem de ufak farklılıkları olan, ‘karma’ bir tarza sahip. Öncelikle hikayenin merkez istasyonlarından biri yine ölüm. Başkahraman yine alt sınıftan ve öncülleri gibi kendi seçtiği yalnızlığı içinde kendi kendine suni teneffüs yapıyor. İletişimsizlik, televizyona boş boş bakan gözlerle tasvir ediliyor yine. Kadın karakter her zamanki gibi erkeğin hayatında baskın, yönlendirici bir etkiye sahip.

O küçük farklılıklara gelince... Açıkçası özüne yabancılaştıran, öyle radikal değişikliklerden bahsetmek mümkün değil. Daha belirginleşen öğeler, buna paralel olarak daha geri plana düşen unsurlar söz konusu... Bu da “Ben O Değilim”i, Pirselimioğlu sinemasına uzak duran seyircinin

daha çok sevmesine, yönetmenin özellikle ölüm üçlemesine hayran kitlenin ise daha ortalama bulmasına neden olmaktadır.

Yazının girişinde de bahsettiğimiz kimlik değişimi, “Ben O Değilim”de hem ismen hem de cismen hayat buluyor ve baştan sona tüm hikayeyi kaplıyor. Önceki filmlerde birbirine benzemeyen kişiler arasındaki kimlik değişimi, “Ben O Değilim”de birbirine ikizi kadar benzeyen bir erkekte (ve sonrasında bir kadında) hayat buluyor. Yönetmenin özellikle “Saç”ta ipuçlarını verdiği Aki Kaurismäki mizahı/kara mizahı, “Ben O Değilim”de de iyice su yüzüne çıkıyor. Özellikle kadının evinde geçen bölümlerde, yönetmenin önceki filmlerine göre Kaurismäki renklerini daha belirgin olarak görmek mümkün. Buna mukabil gerilimi de körükleyen yönetmen, kadına ikizi kadar benzeyen diğer kadının ortaya çıkışıyla Hitchcock’un “Ölüm Korkusu”nu (Vertigo) anımsatan bir belirsizlik atmosferi yaratıyor ki, bunu kadının değil hayatın bir oyunu olarak açıklamak, söz konusu belirsizliği daha da belirginleştiriyor. “Ben O Değilim”deki başlıca değişiklik ise müzik kullanımına ilişkin... İstanbul Film Festivali’nde En İyi Film ve En İyi Yönetmen ödülüyle birlikte En İyi Müzik ödülünü de kucaklayan yapımın müziği, en az karakter değişimi teması kadar baskın. Yönetmenin önceki filmlerinde seyirciyi aldatıcı, ayartıcı ve uzaklaştırmacı bir unsur olarak gördüğü müziğin bu sefer ağırlığını hissettirmesi, sonraki filmlerinde tarz değişikliğinin habercisi olabilir.

Kuşkusuz “Ben O Değilim”i mizahıyla, trajedisıyla, belirsizlikleriyle, insani çelişkileri ve keşfetme arzularıyla böylesine etkileyici yapan unsurlardan biri yönetmenin inşa ettiği sağlam zemin kadar başroldeki Ercan Kesal’ın yetkin oyunculuğu. Nuri Bilge Ceylan ile başladığı sinema serüvenini farklı isimlerle yürüten Kesal, zengin yönetmen koleksiyonuna Pirselimioğlu’nu da ekliyor. Mahmut Fazıl Coşkun’la da, Onur Ünlü’yle de verimli bir işbirliği yapan sanatçı,

**“BEN O DEĞİLİM”İ
MİZAHIYLA,
TRAJEDİSİYLE,
BELİRSİZLİKLERİYLE,
İNSANİ ÇELİŞKİLERİYLE
BÖYLESİNE ETKİLEYİCİ
YAPAN UNSURLARDAN
BİRİ ERCAN KESAL’IN
YETKİN OYUNCULUĞU.**

tıpkı Rıza Akın gibi Tayfun Pirselimioğlu’nun vazgeçilmez oyuncusu olabilir ilerleyen yıllarda.

Kadın oyuncuya gelince.... Pirselimioğlu’nun başrollerde karakteristik yüzleri tercih ettiği herkesin malumu. Maryam Zaree sima olarak altsınıfa mensup bir femme fatale ve kurban karışımını başarıyla canlandırıyor. Lakin İranlı aktrise yapılan seslendirme, ‘yerli oyuncuyla çekilemez miydi? Yabancı dublajına ne gerek vardı?’ sorularını da beraberinde getiriyor.

Kendinden kaçmak, başkasının kaderine karşı duyulan merak ve onu sahiplenme arzusu, kendisi olamamak, fitratında olanı değiştirmek üzerine bir film “Ben O Değilim”. Bireyin içindeki ‘öteki’yi keşfetmesini, başkasının kaderini yaşamasını, dolayısıyla insanlığın arafta kalma halini resmediyor. Yönetmenin bu araf

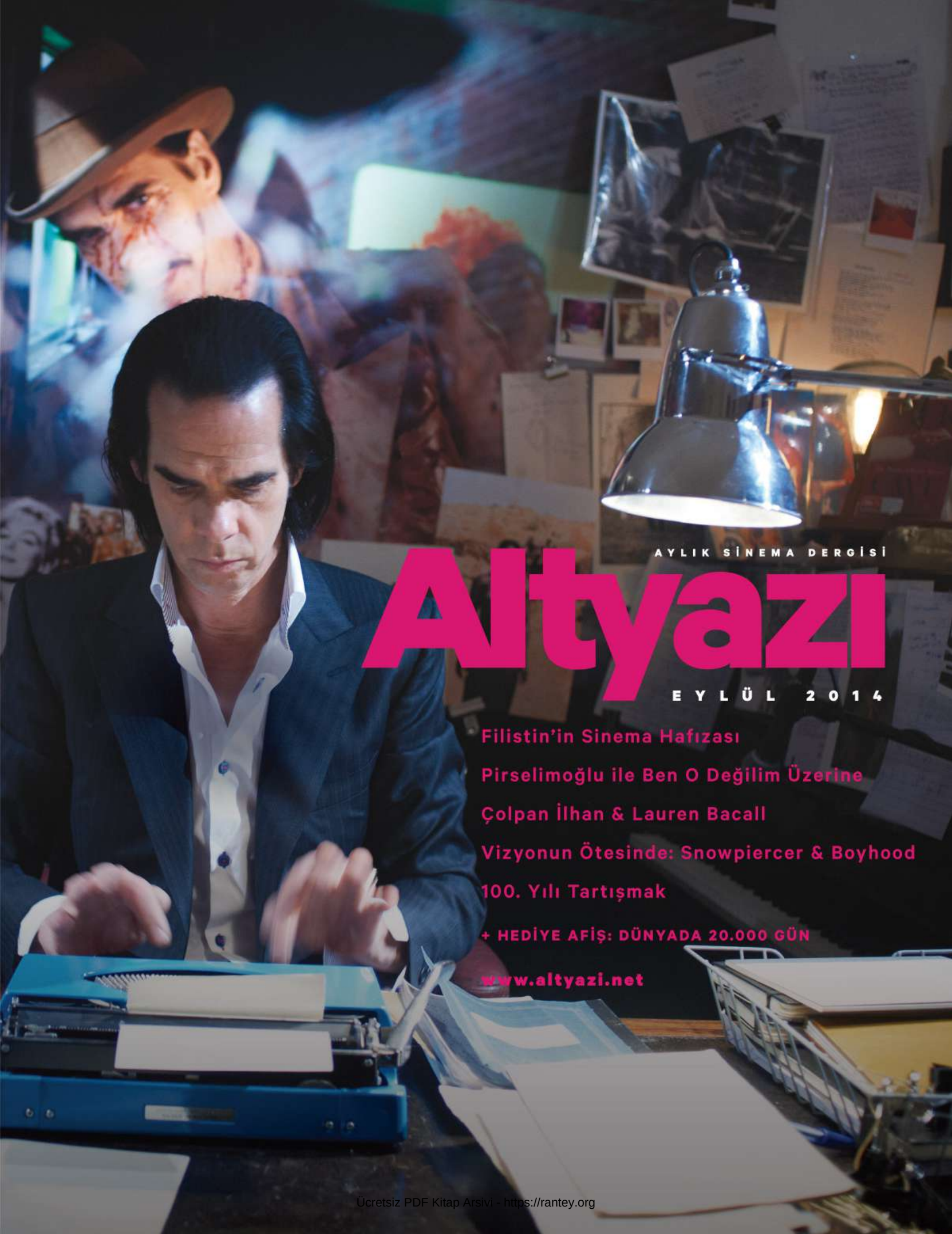
sürecine dair önermesi ise hepimizin aynı fasit daire içinde debelenip durduğumuz; birimizin kaderini bitirdiği noktadan diğerinin devraldığı yönünde. İnsanoğlunun daha kendini tam çözememişken, başkasının hayatını yaşamaya karşı duyduğu bu merak, iyilik ve kötülüğün birbirini var etmesi gibi olağan... Pirselimioğlu sinemasının kolay ulaşılır olmamasının nedenlerinden biri de bu. Kaçınılmaz gerçekleri yüzümüze vurduğu; bizi ölümün, vicdanın, kötülüğün labirentinde sonunu kabullenmekten hep çekindiğimiz acı bir yolculuğa çıkardığı için...

Tayfun Pirselimioğlu-Ercan Kesal işbirliği...

Maryam Zaree gayet başarılı ama o seslendirme vakası, oyuncunun performansından önemli şeyler götürüyor.

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

Altyazı

EYLÜL 2014

Filistin'in Sinema Hafızası

Pirselimoğlu ile Ben O Değilim Üzerine

Çolpan İlhan & Lauren Bacall

Vizyonun Ötesinde: Snowpiercer & Boyhood

100. Yılı Tartışmak

+ HEDİYE AFIŞ: DÜNYADA 20.000 GÜN

www.altyazi.net

ADALET

★★★★

ORJİNAL ADI The Equalizer

YÖNETMEN Antoine Fuqua

OYUNCULAR Denzel Washington,

Marton Csokas, Chloë Grace

Moretz, David Harbour,

Haley Bennett, Bill Pullman,

Melissa Leo

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 131 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

**BİR ÖNCEKİ FİLMİ "KOD
ADI: OLYMPUS"TA
ŞİDDETİ VE ETKİSİ
YÜKSEK BİR BEYAZ
SARAY BASKINI
SAHNESİ ÇEKEN
ANTOINE FUQUA,
"ADALET" İÇİN NET
BİR TARZ SEÇMİŞ.**

TAM DA BU YAZIYA BAŞLARKEN OKUDUĞUM YENİ BİR HABERDE, 28 AB ÜLKESİNİN EŞGÜDÜMLE GERÇEKLEŞTİRDİĞİ VE yaklaşık bin kişinin gözaltına alındığı bir suç operasyonunda, otuz Romen çocuğun da kurtarıldığı yazıyordu. Gezegeenin hemen hemen her köşesinde, özellikle kadın ve çocuk milyonlarca insanın alınıp satıldığı bu Bilişim Çağı'nda, ilginçtir, tarihin en karanlık dönemlerinden biri yaşanıyor. Kesif kötülüğe karşı dengeyi kuracak olan adaleti sağlamak, modernleşmeyle kıyaslandığında, hiç bu kadar zor olmamıştı. 28 ülkenin ortak operasyonunun adaleti 30 çocuğa ulaşabildi: Avrupa'daki insan ticareti düşünüldüğünde, şaka gibi. Peki ya tüm yasal düzenlemelere ve polis örgütlerine sahip ABD gibi büyük bir ülkede bile adalet sağlanamıyorsa, insanlığın bu berbat gidişatı nasıl dengelenecek?

İşte bazen bir adam çıkar ve inisiyatif kullanarak tamamıyla çaresiz durumdakilere yardım ederek dengeleme görevini üstlenir.

Sinemada, adaleti kendi elleriyle sağlayan adamlara hep karşı çıktık. İntikam öykülerinde, herkesin silaha sarılması durumunda oluşacak kaostan faşizanlığa dikkat çektik. Ancak "Adalet"te (The Equalizer) durum farklı.

Geçmişinde hatalar yapmış olan 'özel' bir adam olan Robert McCall (Denzel Washington), her şeyi sıfırlayıp yeniden başladığında, sıradan, sakin, güler yüzlü yaşamında, bir gün geliyor, gözlerine içtenlikle bakan bir genç kız için mecburen harekete geçiyor: Ortak geçmişinin olmadığı, yabancı bir kız, Teri (Chloë Grace Moretz) için... Çünkü fuhuş yapmaya zorlanan bu çocuğun, ne pezevenklerinin, ne de rüşvete bulaşmış polislerin gözünde bir değeri var. Sadece onun içine düştüğü bataktan göz göre göre yitip gitmesine vicdanı ve adalet anlayışı izin veremeyeceğinden, korkunç bir organizasyona karşı tüm yeteneklerini

kullanıyor.

Filmin açılışında Mark Twain'in, "insanın hayatında iki önemli gün vardır; biri dünyaya geldiği gün, ikincisi geliş sebebini bulduğu gün" sözünün seçilmiş olması, anti kahramanını yeterince açıklıyor. McCall için o sebep çok açık. Filmi her seyreden, olayların akışı içinde, bireysel adalet anlayışıyla çakışmalar yaşayacağını düşünmekteyim. Bakmayınız, yasaların hararetle savunulmasına. Ülkeyi, yakın bölgeyi, dünyayı takip edip öfkelenen her insan, muhayyilesinde kendi adalet sistemini kuruyor. Film, McCall aracılığıyla seyirciyi kendisiyle yüzleştiriyor. Siz onun yerinde olsaydınız ne yapardınız?

Bir emekli istihbarat ajanının özel dedektiflik günlerini öyküleyen, 1985-89 arası yayımlanmış TV dizisi "The Equalizer"ın adı ve

ana fikri alınıp, en fazla adalet aranan günümüz dünyasına uygun bir öykü yazılmış. McCall rolüne ise, karizması ve güçlü performansıyları Denzel Washington damga vurmuş. Yönetmen Antoine Fuqua ile 2001’de çektiğı “İlk Gün”deki (Training Day) aşağılık, yozlaşmış polis rolü Washington’a En iyi Erkek Oyuncu Oscar ödülünü kazandırmıştı. Bu ikinci birlikteliklerinde de, en az ilk çalışmalarında olduğu denli unutulmaz bir karaktere ruh katmışlar. Aslında McCall ile Teri arasındaki diyalogların içinde ilerlerken, neden yardım ettiğine dair sorunun yanıtını, insan olmanın saflığında bulacaksınız: İnsan olmak yeterli.

McCall’un tam karşısında yer alan Rus mafyasının spesifik sorunları çözme ustası, katilliğı neredeyse yüce bir mertebeye ulaştıran Teddy’ye özel bir duygusuzluk yükleyen Marton

Csokas’ın altını da kalınca çizmek gerekiyor. O, Teri’nin aydınlığa çıkmasının önündeki engel, önüne çıkan her şeyi yutan bir ‘kara delik’ adeta. Bu kan dondurucu karakter, sinemanın kötü adamlar antolojisinde yer alacaktır.

Bir önceki filmi “Kod Adı: Olympus”ta (Olympus Has Fallen) şiddeti ve etkisi yüksek bir Beyaz Saray baskını sahnesi çeken Fuqua, “Adalet”in aksiyonu için net bir tarz seçmiş. Silahsız, fakat karşısındaki kişilerin silahlarını ve objeleri kullanabilen, sezgileri güçlü McCall’un, muhakeme ve planını uygulama hızına uygun, kesin, ölümcül, vurucu bir aksiyon stili bu.

Fuqua’yla ikinci kez çalışan Melissa Leo’nun küçük rolüne kattığı duygu.

Son aksiyon bölümü daha kısa tutulmalıydı.

**MCCALL'UN TAM
KARŞISINDA KATİLLİĞİ
NEREDEYSE YÜCE BİR
MERTEBEYE
ULAŞTIRAN TEDDY'YE
BİR DUYGUSUZLUK
YÜKLEYEN MARTON
CSOKAS'IN ALTINI
ÇİZMEK GEREKİYOR.**

AŞK TARİFİ

ORJİNAL ADI The Hundred-
Foot Journey

YÖNETMEN Lasse Hallström
OYUNCULAR Helen Mirren,

Om Puri, Manish Dayal,
Charlotte Le Bon, Amit Shah

YAPIM 2014 Hindistan-BAE-ABD
SÜRE 122 dk.

DAĞITIM Pinema

**“AŞK TARİFİ” AŞK
KONUSUNDA PEK BİR
ŞEY SÖYLEMEYEN AMA
YEMEK KÜLTÜRLERİ
ÜZERİNE DÜŞÜNDÜRÜP
HATTA MERAKLISINI
MUTFAĞA GİRMEYE
TEŞVİK EDEN BİR
ORTAK YAPIM.**

SVEÇLİ EMEKTAR YÖNETMEN LASSE HALLSTRÖM'ÜN UZMANLIK ALANI EDEBİYAT UYARLAMALARI DERSEK ABARTMIŞ OLMAYIZ. İlk uluslararası başarısı sayılan 1985 yapımı “Bir Köpek Olarak Hayatım” (Mitt Liv Som Hund) Reinar Jönsson'un aynı adlı romanından uyarlanmış ve Hallström'e hiç beklenmedik bir uluslararası başarının yanısıra en iyi yönetmen ve en iyi uyarlama senaryo kategorilerinde iki de Oscar adaylığı getirmişti. 1990'ların başında Hollywood'a geçerek uyarlamalarına burada devam eden Hallström, “Gilbert Grape”i Kim Yiyor?” (What's Eating Gilbert Grape, 1993), “Tanrı'nın Eseri Şeytanın Parçası” (The Cider House Rules, 1999), “Çikolata” (Chocolat, 2000), “Çok Özel Haber” (The Shipping News, 2001), “Sahtekar” (The Hoax, 2006) ve “Sevgili John” (Dear John, 2010) gibi edebiyat uyarlamaları ile ya eleştirel ya da vizyon başarısı elde ederek her zaman ortalamanın üstü nitelikte filmler üreteceği konusunda stüdyoların güvenini kazanmış bir yönetmen.

Son filmi “Aşk Tarifi” de Robert C. Morais'in romanından Steven Knight tarafından senaryolaştırılmış. Filmin Türkçe adı ise maalesef içeriğini tarif etmekten uzak. Halbuki filmin özü, dünyanın iki farklı köşesinden gelen bambaşka iki yemek kültürünün temsil ettiği yaşam biçimlerinin birbirlerinden o kadar da uzak olmayabilecekleri tasavvuruna dayanıyor.

Film, Mumbai'nin renkler, kokular ve dokularla dolu bir pazar yerinde annesi ile lokantaları için alışverişe çıkmış olan küçük Hassan'ın anıları ile başlıyor. Daha filmin ilk sahnesinden itibaren yemek, duylar ve hafıza arasında ne kadar kuvvetli bir ilişki olduğunun altı çiziliyor ve filmin ana karakterlerinin genel olarak davranışlarının ardındaki motivasyon da ortaya konuyor. Hassan, nesillerdir kendi lokantalarını işleten Kadam ailesinin yetenekli oğulları ve mutfakta en önemli öğretmeni de

annesi. Yemek yapmaya dair Hassan'a aktardığı tek şey sadece nesilden nesile geçen özel tarifler değil, aynı zamanda bu işin felsefesi, yemek ve malzemelerle kurulan spiritüel ilişki. Daha sonra ailecek maruz kaldıkları etnik şiddet sonrasında çıkan yangında sadece lokantalarını değil, annelerini de kaybeden Kadam ailesi, önce sığınmacı olarak Londra'ya göç ediyor. Ancak buradaki hayatları pek uzun sürmüyor.

Hassan'ın Avrupa'ya geçişlerinde Rotterdam'daki gümrük memuruna da anlattığı gibi “Londra'daki sebzelelerin ruhu yok, cansızlar.” Ve Kadam ailesi, gönüllerindeki restoranı açacakları, sebzelerinin meyvesinin tadının yerinde olduğu yeni bir ev hayali ile Avrupa'yı bir uçtan diğerine kat ederken külüstür arabalarının frenleri Fransa'nın güneyinde küçük bir köyün yakınlarında patlar.

Yolda yardımlarına koşan Marguerite adlı genç bir kadının yardımseverliği sonrasında baba Kadam, köyün hemen dışındaki satılık boş restorana göz koyar. Çocuklarının tüm itirazlarına rağmen Madam Mallory'nin işlettiği bir Michelin yıldızlı "Le Saule Pleureur"ün otuz metre ötesine "Maison Mumbai"yi açar.

Baba rolünde Om Puri'nin her zamanki gibi şahane olduğu, Madam Mallory rolünde de Helen Mirren'in döktürdüğü bu iki yaşlı inatçı keçi herkesi bezdirecek bir rekabete girerler. Öte yandan Maison Mumbai'nin mutfağında harikalar yaratan Hassan da, Le Saule Pleureur'de şef yardımcısı olarak çalışan Marguerite'ten hoşlanmaktadır. Ama bu iki işletme ve mutfak arasındaki rekabet sadece hazırlanan yemeklerin niteliğiyle değil, kültürel, müzikal, estetik ve deneyimsel farklarla da

ölçülmekte ve değerlendirilmektedir. Böylece Kadam ailesinin anavatanını terk etmesine sebep olan ırkçı şiddet, bu sakin Fransız köyünde de tüm canlılığı ile vücut bulabilir.

Filmin anlatıcısı konumundaki Hassan, belki de biraz bu sebeple en derinlikli karakter olmuş. Onun dışında herkes iki boyutlu ve hatta karikatürize. Ama Hallström, karakterlerden ziyade durumlara odaklı anlatımı ile buna çok da takılmamaya davet ediyor bizi. "Aşk Tarifi" aşk konusunda pek bir şey söylemeyen ama yemek kültürleri üzerine düşündürüp hatta meraklısını mutfaka girmeye teşvik eden bir film.

ABBA'nın neredeyse tüm müzik videolarını çekmiş olan Hallström'ün bu filmde de müzik kullanımı çok iyi.

İrkçılık ve etnik şiddet; hem Hindistan'daki versiyonu hem de Fransa'daki hali ile pek bir geçiştiriliveriyor.

FİLMİN ÖZÜ, DÜNYANIN İKİ FARKLI KÖŞESİNDEN GELEN İKİ AYRI YEMEK KÜLTÜRÜNÜN TEMSİL ETTİĞİ YAŞAM BİÇİMLERİNİN UZAK OLMAYABİLECEKLERİNİ SAVUNUYOR.

TEMMUZ SOĞUĞU

★★★★

ORJİNAL ADI Cold In July

YÖNETMEN Jim Mickle

OYUNCULAR Michael C. Hall,

Sam Shepard, Don Johnson,

Vinessa Shaw, Wyatt Russell,

Nick Damici

YAPIM 2014 ABD-Fransa

SÜRE 109 dk.

DAĞITIM M3 (Bir Film)

**"TEMMUZ SOĞUĞU",
KARAKTERLER ÜZERİNE
AZ DAHA ÇALIŞILSA
KUVVETLİ BİR KARA
FİLM YA DA SIKI BİR
AKSIYON
OLABİLECEKKEN ORTA
KARAR BİR SUÇ
DRAMASI OLABİLİYOR.**

BİLHASA FANTASTİĞE MERAKIYLA BİLİLEN VE "SUPERMAN" YA DA "BATMAN" GİBİ TV DİZİLERİNİN BÖLÜMLERİNE senaryolar yazan, çizgi romanlar yayımlayan Joe R. Lansdale'in romanından yapılan bir uyarlama "Temmuz Soğuğu". Bundan sebep olsa gerek, anlatımı ve hikayenin ilerlemesi de çizgi romanları andırıyor. Lakin, kayda değer bir polisiye-gerilim olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Televizyonun 'arıza' dizilerinden "Dexter"la tanınan Michael C. Hall, filmin baş karakteri Richard Dane'i canlandırıyor. Karısı ve küçük çocuğuyla 'mutlu' bir tablo içerisinde gördüğümüz Richard'ın hayatı, bir gece evlerine hırsız girmesiyle değişiyor. İstemeden hırsız vurarak öldüren Richard, polis soruşturmasında nefsi-i müdafaadan aklansa da, vicdanıyla barışamıyor. Derken ortaya, öldürdüğü hırsızın babası Russel çıkıyor ve oğlunun intikamını almak için Richard'ın başına musallat oluyor.

Buraya kadarki öyküsüyle başlı başına bir film olabilecek malzemeye sahipken, "Temmuz Soğuğu" başka sulara yelken açıyor. Velhasıl anlattığımız kısım filmin henüz başları... Richard, en az oğlu kadar 'azılı' gözüken Russel'la baş etmeye çalışırken, polis teşkilatının bir oyun çevirdiğini fark ediyor. Russel'i polislerin kurduğu ölüm tuzağından kurtardığında ise, hem ondan hem de dedektif Jim Bob'dan (Don Johnson) destek alarak, neler olup bittiğini anlamaya çalışıyor Richard...

Sonradan ortaya çıkan Jim Bob, aslında Russel'in Kore Savaşı'ndan silah arkadaşı. Merak etmeyin, Kore Savaşı'na katılmış bu iki adam 80-90 yaşında değil, film 1980'lerde geçiyor zira... Sam Shepard ile Don Johnson'ın görülmeye değer karizmalarıyla baştan sona adeta Michael C. Hall'dan rol çalmaları, "Temmuz Soğuğu"nu çekici hale getiren başlıca unsur.

Film 1980'lerde geçse de, dönemin nostaljisiyle ilgilenmiyor. Hani eski tip bir Macintosh görmesek, bir de cep telefonu kullanılsa öykünün rahatlıkla günümüzde geçtiğini düşünebiliriz. Zaten dönemi yansıtan başka herhangi bir nesne de yok filmde.

Roman, sinema diline uyarlanırken elbette kimi handikaplarla da karşılaşmış. Misal, Richard'ın istemeden öldürdüğü hırsızın aslında Russel'in oğlu olmadığını nasıl anladığını tam öğrenemiyoruz. "Ben senin oğlunu vurmadım" deyip Russel'i mezarlığa götüren Richard, mezarlığın yerini eliyle koymuş gibi buluyor. Bu arada gerçekten de toprağın altında yatan 'ceset' başka birine ait ve parmakları kesilmiş durumda. Akabinde Richard, kimi vurduğunu ve mezarda yatan cesedin kime ait olduğunu merak ettiğini şöyle de, bu sorular sonradan hiç sorulmamış

gibi unutulup gidiyor. Karakterler üzerine az daha çalışılsa kuvvetli bir kara-film ya da sıkı bir aksiyon olabileceksen, yönetmenin ani manevralarıyla orta karar bir suç dramasına doğru yol alıyor “Temmuz Soğuğu”...

Filmin kilit noktası ise, son yarım saatte karşımıza çıkan ‘snuff film’ hikayesi. Kafa kafaya verip, Russel’in oğlunun nerede olduğunu bulmaya çalışan Richard, Russel ve Jim Bob bu tür video kasetlerle karşılaşıyorlar. Finale giden yolda ise olay tamamen ‘intikam’ ve ‘cezalandırma’ya bağlanıyor.

2006’daki ilk uzun metrajı “Mulberry Sokağı” (Mulberry St) ile korku-bilimkurgu-gerilimi deneyerek dikkat çekici bir yapıma imza atan yönetmen Jim Mickle, daha sonraki hamlelerinde daha büyük oynamayı tercih etmişti. İkinci filmi “Vampir Cehennemi”nde

(Stake Land, 2010) türe yenilik katmayı denerken, üçüncü yönetmenliği “Kan Kokusu”nda (We Are What We Are, 2013), 2010 tarihli aynı adlı Meksika filmi “Somos Lo Que Hay”ı yeniden çekmeyi denemişti. Mickle, yıldız oyuncularla kotardığı “Temmuz Soğuğu”nda korku türünden uzaklaşarak, polisiye-gerilimle ‘suç’ dünyasına adım atıyor. Muhakkak ki çok daha etkileyici ve ‘karamsar’ olabileceksen bu fırsatı ıskalayan, hatta kimi anlarda oyuncuları bile bocalatan boşluklara sahip olan yapım, son tahlilde seyircisini pişman etmeyen, merak duygusunu hep ayakta tutmayı bilen bir gerilim.

Baba ile oğlu karşı karşıya getiren final sahnesi, filmin en etkileyici kısmı.

Michael C. Hall’un saç modelinin iyi mi, kötü mü olduğuna karar vermek zor.

**SAM SHEPARD İLE
DON JOHNSON’IN
KARİZMALARIYLA
BAŞTAN SONA ADETA
MICHAEL C.
HALL’DAN ROL
ÇALMALARI, FİLMİ
ÇEKİCİ HALE GETİREN
BAŞLICA UNSUR.**

AŞKA DAİR

ORJİNAL ADI A Case Of You

YÖNETMEN Kat Coiro

OYUNCULAR Justin Long,

Evan Rachel Wood, Keir O'Donnell,

Peter Dinklage, Sam Rockwell,

Vince Vaughn

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 89 dk.

DAĞITIM Mir Yapım

“AŞKA DAİR”
ROMANTİK KOMEDİNİN
O BİLİNDİK SULARINA
ADIM ATTIĞI ANDAN
İTİBAREN HİKAYESİ VE
ANLATIMIYLA AYRIM
YARATACAK HER
UNSURDAN
UZAK KALİYOR.

BUNDAN YAKLAŞIK 7-8 YIL EVVEL FACEBOOK HAYATIMIZA İLK GİRDİĞİNDE HANGİMİZ ONUN BU DENLİ BİR FENOMENE DÖNÜŞECEĞİNİ TAHMİN EDEBİLİRDİ?

Kurucularının hikayesi filmlere mi konu edilmedi (hem de Hollywood'un en önemli yönetmenlerinden birinin ellerinde) ya da sayısız filmde atıfta mı bulunulmadı Facebook'a. Bugüne kadar yalnızca ismini anmak suretiyle bile olsa Facebook'a yer veren filmleri burada saymaya kalksak şaşar kalırsınız. Üstelik işin sadece sinemayla sınırlı kısmından bahsediyoruz.

Nasıl olup da Hollywood'da tutunabildiğine bir türlü akıl sır erdiremediğimiz isimlerden Justin Long'un başrolünün yanı sıra, senaristliğini de üstlendiği romantik komedi “Aşka Dair” de temel çıkış noktasını Facebook'a dayandıran yapımlardan. Aşık olduğu kızı tavlayabilmek için kızın Facebook'taki profil sayfasından faydalanan ve kendisine kızın beğenileri doğrultusunda ‘biçim veren’ genç bir yazar adayının hikayesini anlatan film en hafif tabirle tam bir klişeler yumağı.

Filmin hareket noktasını ilginç ve hatta bugün itibariyle Facebook ya da benzeri birçok sosyal medya kaynağının ulaşmış olduğu seviyeler düşünüldüğünde gerçeğe uygun dahi bulmanız olası belki ancak bundan öte beklentilere kapılmanız halinde avucunuzu yalayacağınızdan kuşkunuz olmasın. Zira “Aşka Dair” romantik komedinin o pek bilindik sularına adım attığı andan itibaren (ki bu takriben açılış jeneriğinin hemen sonrasına denk gelmekte) hikayesi, karakterleri, temaları ve anlatımıyla ayırım yaratabilecek her nevi unsurdan uzak durmayı başarıyor.

Romantik bir ilişkiden hepimize tanıdık gelebilecek kimi durumlar film boyunca belli aralıklarla bahis konusu edilse de, “Aşka Dair”in aşıkları ve aralarında oluşan bağ bir kerecik

olsun içimizi titretecek anlara vesile olamıyor. Çiftler arasındaki farklılıklar, uyumsuzluklar, tavizler ve sahtekarlıklar gibi aslında sınırsız bir malzeme vaat eden son derece geniş bir alana el atmasına rağmen, “Aşka Dair”in ardında bıraktığı tek şey bugün ismini dahi hatırlayamadığımız milyonlarca türdeşinin durmaksızın birbirinden kopyaladığı, ‘aşka dair’ beylik bir mesaj oluyor.

Justin Long'un oyunculuğuna hiç girmeyelim de, senaryo yazarlığı konusunda uzun soluklu bir kariyer planlamasına girişmemesi hepimizin hayrına olacaktır.

Öykünün, istisnasız her kırılma noktasında klişeler bataklığına gömülüp gitmesi yine bir derece hoş görülebilir fakat kızımız ile oğlumuz arasındaki ilişkinin gelişimi o denli inandırıcılıktan uzak ki, kendi ilişkilerinde

benzer durumlardan geçmiş olanlara saç baş yoldurtur. Keza “bu kız bu sünepe de bulabilir” minvalde sorulara ardına kadar kapı açan bir kimya ve karakter uyumsuzluğu da söz konusu ki, Müfettiş Clouseau olsa yutturamazsınız.

Aşkta dürüstlüğü önemine, insanın olmadığı biri gibi davranmayı bırakıp kendisi olması gerektiğine vurgu yapan “Aşka Dair” bu tavrıyla da 0-6 yaş grubuna hitap eden boyama kitapları düzeyinde seyrediyor.

Sanki filmi yapan ekip insanlığın bugüne kadar bir türlü vâkıf olamadığı büyük bir sırrı ortaya çıkarmış da, onu hepimizle paylaşma yüceliğini gösteriyor. “Aşka Dair” seyircisinin zekasını işte bu derece hafife alırken, âcizliği bilgelikten sayacak kadar da şuur yitiminden muzdarip bir yapım aynı zamanda.

Romantik komedilerin olmazsa olmazı popüler şarkılarla dolup taşan soundtrack “Aşka Dair”in muhteşimiyatından da esirgenmemiş elbette.

Malum, vasat romantik komedilerin şanındandır kendisinin dile getirmeye muvaffak olamadığı hisleri ya da ruh durumlarını şarkı sözleri aracılığıyla seyirciye geçirmeye çalışmak. Neyse ki, filmin müzikleri Joan Baez, Spin Doctors, Zambri, Fitz and The Tantrums gibi isimleri bünyesinde barındırıyor da, hiç yoktan daha beter bir eziyete katlanmak zorunda kalmıyoruz.

Dinklage, Vaughn ve Rockwell’in varlığı filmi nispeten çekilir kılan unsurların başında.

Dinklage, Vaughn ve Rockwell ya işsiz kalmış ya da yapımcıya yüklüce bir borçları olsa gerek.

**JUSTIN LONG’UN
OYUNCULUĞUNA
HIÇ GİRMEYELİM DE,
SENARYO YAZARLIĞI
KONUSUNDA UZUN
SOLUKLU BİR KARIYER
PLANLAMASINA
GİRİŞMEMESİ
HAYRIMIZA OLACAK.**

KUTU CÜCELERİ: YARATIKLAR ARAMIZDA

ORJİNAL ADI The Boxtrolls
YÖNETMENLER Graham Annable,

Anthony Stacchi

SESLENDİRENLER Ben Kingsley,

Jared Harris, Isaac Hempstead

Wright, Elle Fanning, Nick Frost

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 97 dk.

DAĞITIM UIP

**ÇOCUK KİTAPLARI YAZAR
VE ÇİZERİ ALAN SNOW'UN
KİTABINDAN UYARLANAN
"KUTU CÜCELERİ" TÜRÜN
MÜKEMMEL BİR ÖRNEĞİ.**

S TOP MOTION ANİMASYON, SINEMANIN EN ZOR ÜRETİM BİÇİMİ / TEKNIĞİDİR. BU NEDENLE UZUN METRAJLI FİLM SAYISI AZ ve nadirattan her sanat eseri gibi değerlidir. Laika Entertainment, Tim Burton'la ortak çalışmaları "Ölü Gelin"den (Corpse Bride) sonra, "Koralin Ve Gizli Dünya" (Coraline) ile "ParaNorman"ı üretti; her üç film de alanında Oscar adayı oldu. Laika, İngiliz çocuk kitapları yazarı ve çizeri Alan Snow'un "Here Be Monsters!" adlı kitabından uyarlanan yeni filmi "Kutu Cüceleri: Yaratıklar Aramızda" ile türün mükemmel bir örneğini daha sunuyor.

Hikayenin kahramanları, karton kutularla bedenlerinin mahrem yerlerini kapatarak yer altının dehlizlerinde yaşayan sevimli varlıklardır. Yerin üstü ise, yukarıya gece çıkan cücelerden, tabii ki gereksizce korkan sakinleriyle Peynirkent kasabası. Kötülüğün kaynağı, cüceleri yok etmek ve kasabanın lordu gibi kabul görmek isteyen böcek avcısı Archibald Snatcher (seslendiren Ben Kingsley). Cüceler aleyhine gelişen olayların gidişatını iki çocuk değiştirecektir.

Cüceler hakkında bilgisiz kasaba halkının korkularını kullanan ve açgözlülüğü temsil eden Archibald Snatcher merkezli politik göndermeleri dilediğiniz zamana ve yere çekebilirsiniz. Cüceler de birçok toplumu temsil edebilir. Yani hikaye, kukla işçiliğinin CGI ve 3D ile desteklendiği yapının altında kalmıyor. Ve biçim, Viktoryen dönem ve kültürden esinlense de, setlerdeki, kostümlerdeki ve özellikle objelerdeki ayrıntılarla, sinema tarihinin bazı dönemlerinden, örneğin Georges Méliès yapıtlarından fırça darbeleri taşıyor. Seyrederken, idrak ediyor ve hissediyorsunuz ki, yönetmenlerden konsept sanatçılarına, yapım ekibi özellikle sessiz sinemanın fantastik eserlerinden beslenmişler. Zaten bu filmin kıymetini de, en fazla sinefiller anlayacaktır.

Jeneriklerden önce, stop motion bir sahneye harcanan süre ve emeğe dikkat çeken bir kıyaslama yapılmış.

Türkçe girse de gösterime, animasyonları orijinal seslendirmesiyle seyretmek şart!

SİCCİN

YÖNETMEN Alper Mestçi

OYUNCULAR Pınar Çağlar Gençtürk,

Koray Şahinbaş, Ebru Kaymakçı,

Merve Ateş

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 90 dk.

DAĞITIM Pinema (Muhteşem Film)

**ALPER MESTÇİ'NİN YENİ
FİLMİ "SİCCİN" BİLİNÇLİ BİR
TERCİHLE TÜM ÖZGÜNLÜK VE
YARATICILIK ÇABALARINDAN
UZAK DURAN BİR ÇALIŞMA.**

TELEVIZYON KÖKENLİ BİR YÖNETMEN OLAN ALPER MESTÇİ, İLK FİLMİ "MUSALLAT" (2007) İLE YERLİ KORKU SINEMASININ EN dikkat çeken ürünlerinden birini vermişti.

Hem Türkiye sinemasında az rastlanan komplike anlatı yapısı, hem de dijital olmayan özel efektlerle yaratılmış dehşetengiz kimi mizansenleri ile dikkat çeken "Musallat"ın devam filmi de günlük yaşamdaki sıradan nesnelere tekinsizlik yükleyebildiği kimi sekanslarıyla yerli korku filmleri vasatının üzerine çıkabilmişti. "Siccîn" ise bilinçli bir tercihle tüm özgünlük ve yaratıcılık çabalarından uzak duran bir çalışma.

Öte yandan Mestçi'nin önceki filmleri gibi "Siccîn" de zanaat yönünden pek bir defo barındırmıyor. Ve yine önceki filmlerinde olduğu gibi, pek çok diğer yerli korku filminin kalibresini düşüren kötü oyunculuk performanslarından da muaf. Ancak son on yılın İslami korku filmlerinin senaryoları yüklenip, bunların ortalamasını çıkar komutunu yerine getirebilecek bir bilgisayar programı olsa, böylesi bir programdan çıkacak, 'kötü bir kadın büyü yaptırmıştır ve bu durum

karşısında bir hocanın yardımına başvurulur' şablonu üzerine kurulu ve bu şablonun hiçbir unsurundan sapmayan bir senaryoya sahip! Veya belki de senaryonun olası bir önceki versiyonunda mevcut cüretkar bir açılımdan son anda feragat edilmiş.

Kuşkusuz yaratıcılık ve özgünlük, tür sinemasının olmazsa olmazı değildir ve hatta tür sinemasının tatmin ediciliğini belirleyen temel dinamik, aşinalıktan kaynaklı beklentilerin karşılanmasında yatar. Ancak temel dinamik böyle olmakla birlikte, her film için de ondan sözedilmesini sağlayacak basit ve ufak bir özellik ("falanca sahne acayip kanlıydı" şeklinde dahi olsa), tekrar tekrar pişirilen yemeğe eser halinde katılan baharat gibi damakta tat bırakır. "Siccîn"de yağ var, tuz var, ama baharat yok.

Oyuncu seçimleri...

"Günahların kaydolduğu amel defteri" anlamına gelen 'siccîn' sözcüğünün, filmin konusuyla pek bir ilgisi yok.

BİZ BABASIZ BÜYÜDÜK

YÖNETMEN Ahmet Çadircı

UYUNCULAR Uğur Can Tekin,
Buse Merve Eroğlu, Mustafa Eker,
Umut Kurt

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 86 dk.

DAĞITIM Akdeniz Sanat Filmcilik

**AŞIM CAKIPBEKOV'UN ÜÇ
ÖYKÜSÜNDEN UYARLANAN
"BİZ BABASIZ BÜYÜDÜK"
BİR KÖY İLKOKULUNDA
BAŞLIYOR.**

AHMET ÇADIRCI'NIN İLK FİLMİ "RENKLİ - TÜRKÇE" (1999) NİLÜFER AYDAN'IN CANLANDIRDIĞI ESKİ BİR SEKS FİLMLERİ yıldızına saplantıyla âşık makinist bir gencin hikayesini anlatan ilginç bir film. Seks filmleri gösteren sinemalardan Beyoğlu'nun arka sokaklarına, oradan gerçeküstü bir yeraltına uzanan, biraz 'psychedelic', biraz tuhaf bir İstanbul resmiyle akıllarda kaldı.

Çadircı, büyük kısmı memleketi Adana'da geçen ikinci filminde on altı yıl önce çektiği ilk filminden çok farklı bir işe imza atmış. Kırgız yazar Aşım Cakıpbekov'un üç öyküsünden uyarlanan "Biz Babasız Büyüdük" bir köy ilkokulunda başlıyor. Okula geç kalan Alim, babası sürülünce büyükşehirden köylerine taşınan Selma'yı görür görmez âşık olur. Şehirli Selma girişkendir, teneffüslerde Alim'in peşinden gider, onu evlerine ders çalışmaya çağırır. Bir süre sonra sıkılıp başka bir çocukla arkadaşlık etmeyi dener ama Alim'e geri döner. Utangaçlığından pek konuşmayan ve Selma ne derse takip eden Alim, bir yandan babasının askerden dönmesini beklemektedir.

Babası yerine kara haberi gelir, bu arada Selma da taşınıp köyü terk edecektir. Alim peşinden koşsa da yetişemez. Aradan yıllar geçmiş, Selma evlenmişken karşılaşacaklar ve ikisinin de birbirini unutamadıkları ortaya çıkacaktır.

Sade hikaye tekdüze ilerliyor, biraz da bu yüzden yük büyük ölçüde oyuncuların üstünde. Ancak filmin ilk yarısı tümü amatör çocuk oyuncularla ilerlediğinden zorlukla akıyor. İlginçtir, bir tür çocuk 'femme fatale' olabilecek kadar kendine güvenli Selma büyüdüğünde sessiz ve ürkek birine dönüşürken, çocukken utangaç olan Alim filmin ikinci yarısında karşımıza çıkan büyümüş halinde epey kendine güvenli. Sesteki, görüntüdeki amatörlikler filmin içine girmeyi zorlaştırıyor. Hikayenin çocukluk tarafı da biraz daha kısa bir kurguya ihtiyaç duyuyor.

Filmde hoş bir klasik müzik kullanımı var.

Diyaloglar fazla kitabî.

ADALET

AŞK TARIFI

AŞKA DAİR

TEMMUZ SOĞUĞU

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ADALET / THE EQUALIZER				★★	★★		★★★★
AŞK TARIFI / THE HUNDRED-FOOT JOURNEY					★★		
AŞKA DAİR / A CASE OF YOU					★★		
BEN O DEĞİLİM			★★★★			★★★★	
BİZ BABASIZ BÜYÜDÜK			★★				
KUTU CÜCELERİ: YARATIKLAR ARAMIZDA / THE BOXTROLLS							
SİCCİN							
TEMMUZ SOĞUĞU / COLD IN JULY		★★★		★★★	★★★		
AÇIK PENCERELER / OPEN WINDOWS		★★★					★★
BÖCEK	★★		★★				
ÇİLEK	★						
D@BBE: ZEHR-İ CİN	★						
DERİN KABUS / AS ABOVE, SO BELOW		★★					★★★★
DÜNYADA 20.000 GÜN / 20,000 DAYS ON EARTH					★★★★		
EĞER YAŞARSAM / IF I STAY					★★		
HEDEFTKİ ADAM / THE NOVEMBER MAN				★★★	★★		★★
İNSAN AVI / A MOST WANTED MAN				★★★★	★★★★	★★★	★★★★
KANUNSUZLAR	★★★						
KÖRLÜK / BLIND				★★★★	★★★★		
LABİRENT: ÖLÜMGÜL KAÇIŞ / THE MAZE RUNNER				★★			
MONAKO PRENSESİ GRACE / GRACE OF MONACO	★★★	★★★		★★	★★		★★
NİNJA KAPLUMBAĞALAR / TEENAGE MUTANT NINJA TURTLES		★★		★★	★★	★★	
STAJYER MAFYA	★						
TERSİNE	★						
İNTİKAM / BLUE RUIN		★★★		★★★	★★★		

‘SİNEMA HASRETİ’ UYANDIRAN SERGİ: “YÜZYILLIK AŞK”

Ülke genelinde sinema salonu sayısının **‘son sekiz yıl’** itibarıyla yarıya indiği, seyirci sayısının ise **üçte iki** oranında azaldığı yıllara da uğrayabilirsiniz bu zaman yolculuğunda, Türkiye genelinde **2424** sinema salonunda **246.662.310** biletin satıldığı yıllara da...

İSTANBUL MODERN’İN 10. KURULUŞ YILININ SINEMAMIZIN 100. YILINA DENK GELMESİNİN ÇOK HOŞ BİR ÜRÜNÜ OLAN “YÜZYILLIK AŞK” ADLI KAPSAMLI SERGİ, DOĞRUSU SON YILLARDA PEK RASTLANMAYAN SAYIDA DAVETLİNİN

katılımıyla 24 Eylül akşamı açıldı. 28 Aralık’a dek sürecek olan ve Türk sinemasının geride bıraktığı 100 yıla öncelikle seyircinin bakış açısından yaklaşmayı amaçlayan sergi, gerçekten de iyi düzenlenmiş bir zaman yolculuğuna çıkıyor sinemaseverleri. Davetlilerin yarıya yakını salonun dışındaki açık alanda bira-sigara takımı yapmış olsa da içerideki kalabalık sergiyi ‘doya doya’ gezememek için yeterliydi. Öyle ki Kültür Bakanı bile gelmişti! Yani demem o ki daha تنها günlerde bir kez daha gidip görmek niyetindeyim “Yüzyıllık Aşk”ı.

Zaman yolculuğu demiştin... Örneğin 6 Kasım 1913’te Pathé Sineması’nın suaresinde gösterimlerin Türkçe altyazılı olmamasını protesto eden seyircileri düşünün... Ya da Atatürk’ün isteğiyle Türkiye’de ilk kez erkekler ile kadınların birlikte film izlediği 1923’e gidin...

Şehzadebaşı’ndaki Ferah Tiyatrosu’nda Pathé Biraderler tarafından düzenlenen sinematograf gösterisinin programını ve filmleri merak ediyorsanız, liste şöyle: “1. Orkestra 2. İskenfis nam ölü başlı gelin (ilmi) 3. Demiryoluna Karşı (dram) 4. Riga’dan Rızası Hilafında Aşçı Olması (komik) 5. Salev Şehrinden Şandaev Şehrine Seyahat (Siyahi) 6. Şeytanın musiki faslı (Dram) 7. Kartonlar arkasından yarış.”

“Halıcı Kız”ın galasındaki skandala bakın bir de... Filmi beğenmeyen seyirciler, ıslık ve yuhalamalarla inletmişler ortalığı. Yıllar sonra, “Yedinci Sanat” dergisinin o güne kadarki en geniş soruşturmayla (127 kişi) en iyi Türk filmi olarak Yılmaz Güney’in “Umut”unu belirlemesini de

anımsayalım. Yılmaz Güney demişken, afişleriyle, kartpostallarıyla çelik dolaptan bir köşe de özel olarak ona ayrılmış “Yüzyıllık Aşk”ta.

Ülke genelinde sinema salonu sayısının ‘son sekiz yıl’ itibarıyla yarıya indiği, seyirci sayısının ise üçte iki oranında azaldığı yıllara da uğrayabilirsiniz bu zaman yolculuğunda, Türkiye genelinde 2424 sinema salonunda 246.662.310 biletin satıldığı yıllara da... “Hababam Sınıfı”nın beş oyuncusunu sinemamıza kazandıran ‘oyuncu aranıyor’ ilanına rastlamak da mümkün geriye doğru gidildiğinde.

‘Fener’ tabir edilen, sinemaların giriş kapısının üstüne asılan büyük reklam panolarından çok eski afişlere, Türkan Şoray’lı çay tabaklarından eski sinema dergilerinin kapaklarına, Yeşilçam yıldızlarının imzalı fotoğraflarından içinde ‘sinema ve seyirci’ geçen Türk filmlerinden parçalarla yapılmış bir kolaj gösterimine dek, hayli zengin, doyurucu bir sergi olduğu söylenebilir “Yüzyıllık Aşk”ın. İki yıl önce gene “Trendeki Yabancı”da yazmıştım; koleksiyoner Şerif Antepli’nin “Filatelide Sinema” sergisinden sonra en çok etkilendiğim ‘toplam’ diyebilirim İstanbul Modern’dekine.

“İstanbul Art News Magazine” Eylül sayısında, serginin Gökhan Akçura’yla birlikte iki küratöründen biri olan SİYAD üyesi Müge Turan Tüfenk, “Türkiye’nin 100 yıllık sinema tarihine küratör gözüyle baktığınızda gündelik hayatımızda nasıl bir evrim gerçekleşmiş? Hangi küçük lezzetler hayatımızdan gitmiş veya neler gelmiş?” sorusuna şu yanıtı veriyor:

“Sanıyorum en büyük kayıp seyirciyle

sinema arasındaki aşkın cereyan ettiği sinema salonlarında yaşanmış. Serginin de en hüzünlü bölümü. Koltukları, fuayeleriyle, yer göstericilerinden lobilerine ne muazzam bir büyü dünyasıymış! Sinemaya gitmek, her ne kadar kodları sosyal tarih ile değişse de hem şehir hem taşra hayatının çok önemli bir parçası. Takım elbiselerle çok şık bir İstanbul salonunda film izlemenin üslubunu özlüyor insan, aynı şekilde çoluk çocuk, çekirdekli, ağlamalı bir yazlık sinema duygusunu da. Toplumsal bellek meselesi, bir hasret uyandırıyor!”

Evet, içinde bir ‘sinema hasreti duygusu’ uyasın istiyorsanız, “Yüzyıllık Aşk” sergisini mutlaka görün.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

SALO YA DA SODOM'UN 120 GÜNÜ

Pier Paolo **Pasolini'nin** öldürülmeden önceki **son filmi** olan “Salo Ya Da Sodom’un 120 Günü” (Salò O Le 120 Giornate Di Sodoma, 1975), yaklaşık **40 yıldır sansürle** cebelleşip duruyor. Dünyada ve **Türkiye’de** başına gelenlere göz atıyoruz...

PASOLINI’NİN FILMLERİNİ TOPLU HALDE İZLEMİŞ OLANLAR, ASLINDA BU BÜYÜK USTANIN HEMEN HER FILMİYLE SİSTEMİN VE SİRADAN SEYİRCİNİN BAŞINA BELA OLDUĞUNU BİLİR. BÜYÜK BİR RAHATLIKLA

kullandığı cinsellik, çıplaklık ve kimi zaman da şiddet, onun filmlerinin en belirgin öğeleridir.

Marksist bir aydın olarak, sadizmle eşdeğer gördüğü ‘faşizm’e duyduğu öfkeyi yapıtlarında ortaya koyan Pasolini, “Salo Ya Da Sodom’un 120 Günü”nde (Salò O Le 120 Giornate Di Sodoma, 1975) tüm tabuları altüst ederek çok cesur bir anlatıma başvurur. Marquis de Sade’in 1785’te yazdığı eseri 1940’lı yıllara uyarlar. Nazi Almanyası’nın kontrolünde Kuzey

İtalya’da kurulan ve Salo Cumhuriyeti olarak bilinen faşist İtalyan Sosyal Cumhuriyeti’nde geçen dehşet verici, mide bulandırıcı ilişkileri perdeye taşır.

Şehrin ileri gelenlerinden dört seçkin, yarısı kız yarısı erkek 18 genci zorla bir şatoya kapatır filmde. Dört yaşlı fahişeyle birlikte 120 gün boyunca genç kölelere fiziksel, ruhsal ve cinsel işkence uygularlar. Aşağılamanın, cinsel istismarın, dışkı yedirmenin, zorla ilişkiye girmenin ve akıl almaz şiddetin bire bir perdeye yansıdığı yapıt, her seyircinin kolay kolay izleyebileceği türden değildir.

Misal, ‘seks kölelerine zorla dışkı yedirme sahnesi’ aslında kapitalist tüketim

toplumundaki yiyecek endüstrisi ve fast-food kültürünün bir metaforudur. Her ne kadar ‘dışkı’ olarak gördüklerimiz çikolata ve portakal marmelatından yapılmışsa da, filmi izlerken bu sahneye bakmak pek kolay değildir. Filmdeki akıl almaz işkenceler de aslında iktidar gücünün sınırsız bir şekilde kötüye kullanılmasını, yani faşizmi simgelemektedir.

Film hakkında ABD’de açılan yasaklama davası sırasında Martin Scorsese ve Alec Baldwin başta olmak üzere pek sanatçı, eserin sanatsal değeriyle ilgili olumlu görüşler beyan ederek, aklanmasını sağlar.

İngiltere’de BBFC tarafından 1976’da yasaklanan “Salo”, 1977’de özel bir gösterimde sansürsüz seyirci önüne çıkar ancak aklanması 2000 yılını bulur.

Film Avustralya’da da 1976’da ‘ahlaksızlık’ sebebiyle yasaklanır. 17 yıllık sansürün ardından Temmuz 1993’te özgürlüğüne kavuşur. Aynı durum, aynı tarih aralığında Yeni Zelanda’da yaşanır.

Türkiye’de ise ilk kez Mart 1992’de 11. Uluslararası İstanbul Film Festivali’nde gösterilir “Salo”. Bu sansürsüz gösterimde çok geçmeden seyircilerin bir kısmı gözlerini kapatarak salonu boşaltır. Asıl ilginç ise “Salo”nun 2000’lerin başında Digturk’teki MGM kanalında geceyarısından sonra sansürsüz olarak defalarca gösterilmesidir. Her ne kadar artık RTÜK korkusundan dolayı kesilmeden ekrana gelemiyor olsa da, o gün için Türk televizyonculuğunda bir devrimdir adeta...

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

SERPİKO

Daha 1957’de çektiği **ilk sinema filmi** “12 Öfkeli Adam”la (**12 Angry Men**) sinema kariyerine çok sağlam bir adım atan Amerikalı yönetmen **Sidney Lumet’in** altın çağı 70’ler ve 80’li yıllarda birbiri ardına çektiği filmlerden oluşur. 1973 yapımı “Serpiko” (**Serpico**) da, sonrasında gelecek bir dizi başka ‘kahverengi’ filmin ilki olacak ve **‘yozlaşma’ya odaklanan** polisiye filmlerin ağa babası olarak anılacaktır. Al Pacino fiziki özelliklerini karakterine büyük bir ustalıkla yedirirken; kariyerinin **en güçlü performanslarından** birini veriyor.

DÜNYANIN EN ZOR MESLEKLERİNDEN OLUP DA, TOPLUM TARAFINDAN DA SEVİLMESİ EN ZOR MESLEKLERDEN BİRİDİR ‘POLİSLİK’. BİRİLERİ TOPLUMUN DÜZENİNİ KORUMAK ADINA SİLAHLANDIRILIR, BİR ROZET VE ÜNİFORMAYLA YETKİLENDİRİLİR. BU KORUYUCULAR DİĞER İNSANLARIN GÜVENLİĞİNDEN SORUMLU OLMAK İÇİN, ÇOK ZOR şartlarda, akla hayale gelmeyen suçlularla ve pis işlerle baş etmek zorundadırlar. Sağlam bir iradeye sahip olmaları beklenir, pisliğe bulaşmamaları için. Bir yandan da kamu çalışanı olmalarından gelen bazı tatminsizlikleri vardır.

Maaşları yaptıkları işlerin karşılığı değildir çoğu zaman dünyanın hiçbir yerinde. Karşılığı olsa bile kendilerinden daha fazla ‘kazanar’ suçlular dünyasında komplekse kapılıp diğer tarafa geçme eğilimi de gösterenler olur. ‘Yozlaşma’ en çok da polis güçlerinde kendisini gösterir bu yüzden. Hayatlarını ortaya koyarak kovaladıkları suçluların kazandıklarının binde birini bile kazanamayan bu kamu görevlilerinden bazıları ‘karanlık taraf’a kayarlar haliyle...

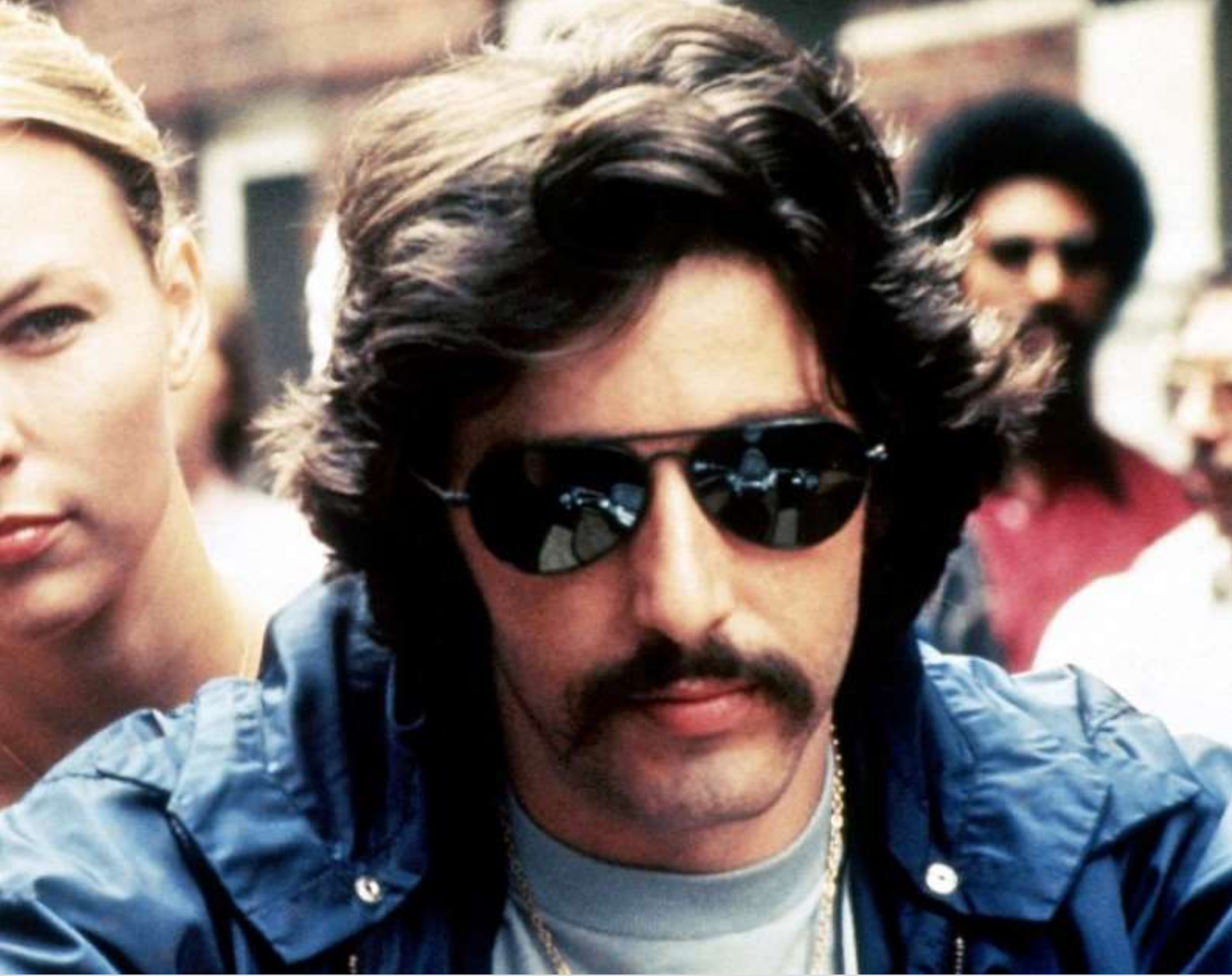
Sinemanın en güzel polisiye hikayeleri de bu ikilemden çıkıyor en çok. Mesleğine gönülden bağlı olanların artık yozlaşmış, ‘karanlık taraf’a geçmiş meslektaşlarıyla girdikleri çatışmanın filmleri, en az suçlu-polis çatışması kadar ilgi çekici oluyor. Hatta bazı örnekler polisiyenin kendi kalıplarının dışına bile çıkabiliyor. “Kirlî İşler” (Mou

Gaan Dou, 2002) ve tabii ondan uyarlanan “Köstebek” (The Departed, 2006), “İlk Gün” (Training Day, 2001), “Güçlüler Bölgesi” (Cop Land, 1997) gibi modern klasiklerin temelinde 1970’lerde tüm Amerikan kamu kurumlarına olan güvensizlikten yola çıkılarak yapılmış ‘kahverengi’ yozlaşma filmleri yatar. Bunlardan çok sağlam birkaç tanesinin yönetmen koltuğunda ise usta yönetmen Sidney Lumet vardır.

1973 yılında yayımlanmış olan Peter Maas imzalı biyografik roman “Serpico: The Cop Who Defied The System”, İtalyan göçmeni bir anne-babanın oğlu olan Frank Serpico’nun ideallerinin mesleği olan polislik kariyeri boyunca yaşadıklarını anlatıyor. Serpico’nun anılarının ilginçliği kariyeri boyunca sürekli suçlulardan çok, yoz meslektaşlarıyla uğraşması ve temiz kalabilmek için büyük emek sarf etmesi. Bundan önce “Geceyarısı Kovboyu” (Midnight Cowboy, 1969) ile Oscar kazanan senarist Waldo Salt’ın “Serpiko” senaryosu bu çizgiyi korurken benzer film klişelerine hiç yüz vermeyip, dengeli bir tonda ilerliyor. Salt’ın senaryosunun en büyük desteği de, karakteri inanılmaz bir gerçekçilik duygusuyla ele alan ve onu her şeyiyle ustaca derinleştiren Al Pacino tabii ki.

Lumet’in profesyonel sineması “Serpiko”nun zaman zaman

karanlık ve çıkışsızlığa savrulan hikayesi için de fazlasıyla uygun. Film, yüzünden yaralanmış Serpico'nun hastaneye yetiştirilme çabasıyla başlıyor. Sonra da genç Serpico'nun polis akademisindeki mezuniyetiyle hikayeyi başlatır Lumet.

Daha ilk günden polislerin avantacılık özelliklerini keşfeder Serpico. Lokantacının park yasağını ihlal etmesine izin veren polisler böylelikle öğlen yemeklerini bedavaya getirmiş olurlar... Serpico'nun polislik mesleğine dair kimi ilerici düşünceleri vardır... Polisin sokakla daha sıkı bir bağı olması gerektiğini düşünür. Kılık değiştiren polisler 'kılık değiştirmiş polis' olarak kendilerini açıkça belli etmektedirler mesela ona göre... Bu yüzden pejmürde görünmeyi bir avantaj olarak düşünür. Bıyık bırakır, saç uzatır, giyim kuşamıyla diğer polislerden daha çok sokağa ait gibi görünür. Hatta bir keresinde suçlu zannedildiği için polis ateşine de maruz kalır.

Gittiği her bölgede sorun yaşıyordur. Yozlaşma her yerdedir... Avantaya, rüşvete çok net olarak karşıdır. Bu özellikleri de polisler arasında dalga dalga yayılır. Diğer polislerin ona karşı güvensizliği gün geçtikçe artar.

Polislerin neden hiç sevilmediğini sık sık sorgulayan Serpico, meslektaşlarının kendisine olan düşmanlığını da anlamaya çalışır.

Filmin bir yerinde sevgilisi ona alegorik bir hikaye anlatır: Bir krallığın tam ortasında bir kuyu varmış. Herkes bu kuyudan su içermiş. Bir gece bir cadı bu kuyunun suyunu zehirlemiş. Ertesi gün bu kuyudan su içen bütün halk delirmiş. Kral kuyudan su içmiyormuş. Deliren halk meydanda toplanmış ve "bu kraldan kurtulmalıyız, çünkü kral delinin teki" diyorlarmış. Kral da bunun üzerine o günün sonunda gidip kuyudan su içmiş. Ertesi gün bütün insanlar mutluymuş... Serpico'nun durumu da böyle bir şey... Rüşvet alan, avanta peşinde koşan polisler onun da kuyudan su içmesini, 'zehirlenmesini' isterler, böylelikle kendilerini daha iyi hissedeceklerdir. Son vicdan kırıntılarından da böyle kurtulacaklar, 'o da yiyor' diyeceklerdir...

Al Pacino boyunun kısalığından tutun tüm fiziki özelliklerini karakterine büyük bir ustalıkla yediyor. Kariyerinin en güçlü performanslarından birini veriyor. Filmin bize göre tek zayıf noktası ise müzikleri... Her ne kadar Grammy'de ve BAFTA Ödülleri'nde aday gösterilse de Yunan besteci Mikis Theodorakis'in yaptığı müzikler kimi zaman yabancılaştırıcı bir etki yaratıyor filmde. 70'lerin Amerikan karakollarında ve suç mahallerinde geçen bir filmde Yunan tınılarını da barındıran Theodorakis müzikleri çoğu sahnede sırtıyor, kan uyuşmazlığı yaratıyor.

ALTIN KOZA FİLMLERİNDE İRTİFA KAYBI

Ulusal yarışması ve uluslararası programıyla son yıllarda **Antalya Altın Portakal Film Festivali'ni sollayan** Adana Altın Koza Film Festivali'nde bu sene, son dönemdeki çıkışını **gölgede bırakacak** yerli yapımlar ve ilginç jüri kararları vardı. 45 filmin başvurduğu yarışma için seçilen 12 filmin çoğunun nitelik ve nicelik açısından tatmin edici olmayışı, ödüllere de yansdı elbette...

YAKIN ZAMANA KADAR ADANA ALTIN KOZA FİLM FESTİVALİ, SENE İÇİNDE ÇEŞİTLİ FESTİVALLERİ DOLAŞMIŞ YERLİ YAPIMLARIN SON BİR KEZ YARIŞTIĞI, BİR NEVİ SEZON SONU FESTİVALİ niteliğindeydi. Antalya Altın Portakal Film Festivali ise galaları, dünya prömiyerleri ile yeni sezonun olduğu kadar bütün bir senenin en gösterişli festivali olarak görülüyordu. Özellikle 19. ve 20. Adana Altın Koza Film Festivali, bu durumu kökünden değiştirdi. Erden Kıral, Derviş Zaim, Yeşim Ustaoglu ve Pelin Esmer gibi prestijli yönetmenlerin filmlerini ulusal yarışmasına aldı. Uluslararası programını da revize etti. Antalya ve Filmekimi'nde görmeye alıştığımız, merakla beklenen yabancı filmleri ilk olarak Altın Koza'da izler olduk. Altın Portakal Film Festivali ise bu dönemde sükseli gala heyecanını kaybederek, yerli ilk filmlerin sabır taşını çatlatan tuhaf yarışına ev sahipliği yapar oldu.

Ancak bu sene taşlar yerinden oynamış gibi görünüyor. Zira Altın Koza için yarışan filmler, Altın Portakal'da yarışmaya nasıl kabul edildiğine hayret ettiğimiz o yerli yapımları anımsatan bir vasatlığa sahipti. “Yola Çıkmak” ve “Fırak”ın (Recep Tayyip Erdoğan Stadi’nı göstererek ilginç mesajlar verdi seyirciye), hangi sinema kriterine uyduğu için yarışmaya kabul edildiğini anlamak hakikaten zordu. “Beni Sen Anlat”,

muhtemelen 12 Eylül meselesi yüzünden tercih edilmiş ama bir televizyon filmi olmanın ötesine geçemeyen bir yapımdı. “Yağmur-Kıyamet Çiçeği”, haftalar öncesinden Kazım Koyuncu filmi olarak lanse edilen kocaman bir balondur. Zira filmde Koyuncu, bırakın farklı hikayeleri birleştiren ortak bir değer olmayı, figüran bile olamıyor; film ‘bunca ölüm içinde o da gitmiş, çok mu?’ya varan, rencide edici bir altmetin sunuyordu. Bu filme SİYAD En İyi Film ödülünün verilmiş olması ve verilmiş gerekçesi ise ana jürinin tartışmalı kararlarını bile geride bıraktı. İşin daha da trajik tarafı, adı zikredilen bu yapımların Kültür Bakanlığı’ndan destek almış olmasıydı.

FESTİVAL SÜRESİNCE, ÖRNEĞİN “SIVAS”, “ANNEMİN ŞARKISI”, “KUZU” GİBİ BU SENENİN EN MERAK EDİLEN YERLİ YAPIMLARININ NEDEN ADANA’DA OLMADIĞI SORUSU AKILLARA TAKILDI. SONRASINDA GÖRÜLDÜ ki bu filmler Altın Portakal’a başvurmuş ve yarışma için seçilmişti.

Yapılan açıklamaya göre Altın Koza’ya toplamda 45 film başvurmuş, 12’si ulusal yarışmaya kabul edilmişti. Ulusal yarışma için illa 10 ve üzeri gibi bir sayı uygulamanın ne kadar can sıkıcı olduğu, geçtiğimiz senelerde Altın Portakal’da görülmüştü. 45 ya da 50 film içinden 5-6 tane iyi film

çıkabiliyorsa, o sayıyla ulusal yarışmayı sürdürmenin en mantıklı yol olduğu bir kez daha anlaşıldı Adana’da. Neticede doğru düzgün film çekilememesi, festivallerin sorumluluğu değil. Ancak özellikle ulusal yarışmalarda sinema kriterlerine uyabilen, en azından makul senaryosu olan yapımların seçilmesi, festivallerin sorumluluğu. Özellikle de ön jürinin bu konuda ince eleyip sık dokuması gerekiyor. Artık yarışmalarda, çok film olsun şartlanmasının terk edilip, az ve ama kaliteli yapımlar olsun düsturunun benimsenmesi lazım. İlla ki festival programında yerli yapımlar sayısı fazla olsun isteniyorsa, yarışma dışı özel bölümlerle çözüm sağlanabilir.

Bu noktada Derviş Zaim’in, ‘ben de film çekerim, ne olmuş ki...’ mantığıyla kamera arkasına geçen kişilerin yapımlarıyla yarışmasının hakkaniyete uymadığını da söylemek gerek. Hem yarışma süresince hem de ödüller açısından Zaim’in bir nevi yok sayılma mağduru olduğu ortada. Hem yarışan filmler içindeki en düzgün yapımların başında yer alması hem de “Balık”ın, jüri başkanı Reha Erdem’in maneviyatçı tarafına yakın olabileceği önyargısı, Zaim’in filmini ön plana çıkarmıştı. Ancak sonuçta sadece En İyi Senaryo ödülünü alabildi. Bu yılki İstanbul Film Festivali’nde Derviş

Zaim'in başkanlığını yaptığı jüriden de Erdem'in filmi "Şarkı Söyleyen Kadınlar"a sadece En İyi Kurgu ödülü çıkmıştı. Bu tuhaf paralellik dikkat çekiciydi. Reha Erdem'in, bütün kararların oybirliğiyle alındığını belirtmesi daha da dikkat çekiciydi. O zaman tüm jüri üyeleri aynı anda, İstanbul Film Festivali'nden ödülsüz

dönen "Deniz Seviyesi"nin haksızlığa uğradığını düşünüp 6 ödülle filmi taltif mi etmişlerdi? Ya da bütün jüri üyeleri En İyi Yönetmen ("Deniz Seviyesi") ve En İyi Senaryo ("Balık") ödüllerini farklı filmlere verip, En İyi Film olarak, en çok ödüllendirdikleri "Deniz Seviyesi" ya da "Silsile"yi değil de "Toz

Ruhu"nu seçmekte hiç tereddüt yaşamamışlar mıydı? Kim bilir...

Tam da burada bir parantez açıp, her ne kadar senaryosunda akıcılık sorunu yaşasa da "Toz Ruhu"nda çok başarılı bir karakter yaratıldığını ve Tansu Biçer'in muhteşem oyunculuğunun altını çizmek gerek. Genellikle En İyi Film ödülünü çiftler

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Tansu Biçer, "Toz Ruh'u"nda başarılı bir karakter çalışmasına imza atıyor.

Kazım Koyuncu'nun anısına gölge düşürdüğü söylenen "Yağmur-Kıyamet Çiçeği" ...

Festivalin en çok ödül toplayan filmlerinden "Deniz Seviyesi" ...

dağıtmayı gelenek haline getiren jüri mantığı, bu sene En İyi Erkek ve Kadın Oyuncu ödüllerini çiftledi. Ve 'en iyi' kavramının kaç sayıya tekabül ettiği yine tartışma yarattı. Tabii ki jürinin, oyuncu ödüllerini iki kişiye paylaşırma kararının yine oybirliğiyle mi alındığı sorusunu beraberinde getirdi.

"Gelin" in ilk kez Venedik'te gösterilen, restore edilmiş kopyasının Altın Koza'da seyirciyle buluşması, programdaki en güzel gösterimlerden biriydi. Sinemamızın 100. yaşı, festivalde daha kapsamlı bir şekilde ele alınabilseydi keşke... Festivalin uluslararası bölümü, son yıllardaki gibi yine dopdoluydu. Filmekimi'nde gösterilecek iddialı yapımlardan bazılarının Türkiye prömiyeri Adana'da yapıldı. Dardenne Kardeşler'in "İki Gün, Bir Gece"si (Deux Jours, Une Nuit), Andrey Zvyagintsev'in "Leviathan", Jean-Luc Godard'ın "Dile Veda"sı (Adieu Au Langage), David Cronenberg'in "Yıldız Haritası" (Maps To The Stars), Mike Leigh'nin "Bay Turner"ı (Mr. Turner) ve Ken Loach'un "Özgürlük Dansı" (Jimmy's Hall) ilk kez seyirciyle buluştu bu festivalde.

YAKIN DÖNEMDE "İKİ DİL, BİR BAVUL" VE "BABAMIN SESİ" NİN ÖDÜL KAZANDIĞI ALTIN KOZA'DA BU YIL KÜRT SINEMASI YOKTU. HÜSEYİN KARABEY, FESTİVALDE "SESİME GEL"İN DEĞERLENDİRMEYE

alınmadığını beyan etmişti. Ancak festivalden şimdilik Kürt sinemasının yokluğuna dair bir açıklama gelmedi.

Bu yıl festivaldeki ulusal yarışmada farklı filmlerde hemen hemen aynı oyuncular izlemiş olmak da farklı bir deneyim yaşattı. Tansu Biçer, Aytaç Arman, Ruhi Sarı, Rıza Sönmez ve Aytaç Uşun'u birden fazla filmde izledik. Hatta 3 filmde birden ("Yağmur-Kıyamet Çiçeği", "Toz Ruh'u" ve "Nergis Hanım") rol alan Settar Tanrıöğen'e Jüri Özel Ödülü verildi. Her birinin aynı festivalde bir araya gelmiş olması ilginç bir tesadüf, aynı zamanda yeni yüzler ve kalifiye oyuncular açısından sinemamızda sıkıntı yaşandığının da göstergesiydi.

Bir festival daha bu izlenimlerle sona erdi. Eleştiri ve önerilerimiz, çok sevdiğimiz ve desteklediğimiz festivalimizin daha iyiye gitmesi için... Teşekkürlerimiz de canı-ı gönülden çalışan Altın Koza ekibine...

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

İNTİKAM

★★★ ORJİNAL ADI Blue Ruin YÖNETMEN Jeremy Saulnier OYUNCULAR Macon Blair, Devin Ratray, Amy Hargreaves, Kevin Kolack, Eve Plump YAPIM/SÜRE 2013 ABD, 86 dk. GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce ŞİRKET Bir Film

YAKIN GEÇMİŞ VE GÜNÜMÜZE BAKTIĞIMIZDA İNTİKAM FİLMLERİNİN BİR EĞLENCE ARACI OLMAKTAN ÖTEYE GEÇİP İSTİSMAR SINEMASI KALIPLARINDAN KURTULDUĞUNU GÖRÜYORUZ. TÜR AYIRT ETMEKSİZİN ÇOĞU FİLMİN İÇİNDEN GEÇEN İNTİKAM OLGUSUNUN, üzerine kafa yorulmuş işlerde derin okumalara sebebiyet veren güçlü bir etkisi olduğu kesin. Seyirciyi tam anlamıyla hipnotize eden iki güçlü an var bu hikayelerde. Biri ana karakterle birlikte çıktığınız karanlık yolculukta onun her daim destekçisi olduğunuzu hissettiğiniz diğeri de biraz sonra olacakları hiçbir şeyin haklı ya da eğlenceli hale getiremeyeceğini sorgulamaya başladığınız an. Bir nevi kötü ama gerekli durumu.

Dünyanın dört bir yanından gelmekte olan intikam hikayeleri bazı ayırt edici unsurlarıyla zihinimizde yer etmeyi daha kolay başarırken, özellikle Amerikan bağımsızları büyük bir intikam hikayesinin tamamlayıcı parçaları oldukları konusunda bizi şüpheye düşürüyor. Ülkemizde bu hafta vizyona giren “Temmuz Soğuğu” (Cold in July) ile “İntikam”ı (Blue Ruin) kısa aralıklarla izlerseniz, bir kahve arasından sonra kimin kimden intikam aldığını, hangi sekansın hangi filme ait olduğunu net bir biçimde hatırlayamıyorsunuz bile.

Derbeder bir adamın peşindeyiz “İntikam”da. Sakalları iyice salmış, darmaduman olmuş mavi Pontiac’ında yaşayan, kasabadaki karnavalдан geri kalan yiyecek artıklarıyla beslenen... Kimi zaman güneşin ışıldadığı bir plajda denizi izleyen kimi zaman tanımadığı insanların evlerine gizlice girip banyo yapan bu adam kim? Bu soruyu cevaplamak için acelesi yok yönetmen Jeremy Saulnier’in. Ağır bir tempoda devam edeceğinin sinyallerini filmin ilk sahnelerinde veriyor zaten.

Tam da bu noktada öncüllerinden ayrılan, değerli bir hamle geliyor. Genelde son perdede izlemeye alıştığımız ana intikamı geciktirmiyor, hikayesini ana intikamın sonuçları üzerine kurguluyor yönetmen. Derbederimiz Dwight, ebeveynlerini öldüreni öldürse de, ölen adamın

onu öldürmek isteyen çocuklarıyla baş etmek zorunda. Ne kadar çok ölüm kelimesi geçti di mi?

Hayatının intikam kararını almadan önceki kısmında bir suikastçi ya da CIA ajanı olmayan Dwight’ın hikayesi, kendini alışılmadık durumun içerisinde bulan alışıldık adamın dünyevi hatalarıyla örülüyor.

Suçun ve cinayetin örtbas edilmesinin bir şekilde mümkün olmadığını salık veren kara film alışkanlıklarının bizlere öğrettiği şey, cinayetin amatörlerin becerebileceği bir iş olmadığıdır. Bu öğretti kara filmlerin kara mizahla yoğrulmasına imkan vermekle beraber, olabildiğine depresif hikayelerin ilerleyişine tempo kazandırabilir. Bütün bu temel normları senaryosuna minimum diyalogla eklemleyen Jeremy Saulnier’in zoru başarıp, kolayda çuvallamak gibi bir problemi var senaryo kanadında. Bu problem de Dwight’ın peşine düşen aile bireylerini birer karakter haline dönüştürememek olarak açıklanabilir.

Ana intikamın erken alınmasından dolayı içimizde oluşan heyecanı dakikalar geçtikçe hafifleten, yeni intikamcılar yalnızca bireysel silahlanma manyağı Amerikan ailesi olarak çizebilen bu yetersizlik, filmin kötü ya da ‘haklı bulmadığımız insan/insanlar’ tarafındaki doyuruculuğunu zedeliyor. Yine de Saulnier’in üzerine çok gitmemek lazım, zira kendisi yazar/yönetmen olmasının yanı sıra sinematografiyi kendi başına hallediyor. Filmin muhteşem adı “Blue Ruin”in (‘Mavi Bozgun’ ya da “Mavi Yıkıntı” gibi çevirebilir) içerdiği melankoli, belirsizlik ve her an gelmesi muhtemel yıkımı, mavinin tonlarının hakim olduğu acımasız bir dünyaya yetkin bir şekilde de yediriyor.

Gerilim yaratma konusunda ciddi bir başarısı var.

Akılda kalma konusunda ciddi bir sıkıntısı var.

ÜNÜ İNTERNETTE DALGA DALGA YAYILAN, PEK ÇOK FİLM FESTİVALİNİ DOLAŞMIŞ BU BAĞIMSIZ AMERİKAN FİLMİ ÜLKEMİZDE VİZYON GÖREMEDEN DVD OLARAK ÇIKTI KARŞIMIZA...

KÜPELİ

“Küpeli”nin başrolünde Küpeli havuzu var ve kamera havuz sakinlerinin arasında, herhangi birini öne çıkarmadan, öyle usulce geziniyor. Belgeselde altı çizilmese de, sonradan öğrendiğimize göre kentsel dönüşüm çerçevesinde havuzun varlığı tehlikeye girmiş.

YÖNETMENLER Çetin Baskın,
Metin Akdemir
YAPIM 2013 Türkiye
SÜRE 14 dk.

DİYARBAKIR SURİÇİ'NDE SURLARIN HEMEN YANINDA, BİNALARIN ORTA YERİNDE BİR HAVUZ. HAVUZUN İÇİ KALABALIK, HAVUZUN DIŞINDA bekleşenler ayrı bir kalabalık. Çoğunluğu oğlan çocuğu ama tek tük abiler de var. Çocukların kiminin kıçında şort, kiminin peştamal, ama görünürde herhangi bir ayırım yok. Muhabbet şahane, keyifler yerinde. Ara ara yukardan bir bağırsı geliyor, ardından ‘pof’ diye bir ses: Havuza kanatsız bir uçuş denemesi.

Taze suyun eskisini dışarı atması gibi, havuza yeni gelenler de gidenlerden kalan askılara asıyor kıyafetlerini. Burası bir havuz olmanın ötesinde bir mesire alanı, bir tatil mekanı, bir büyüme yeri.

Doğruya doğru, “Küpeli” gibi belgeselleri çok seviyoruz. Belgesellerde birilerinin uzun uzun konuşmasına karşı değiliz, anlatmak ve paylaşmak önemli. Öte yandan konuşmadan da oluyor ya bu işler, işte “Küpeli” bunu gösteriyor. Belgesellerde bir anlatıcının olmasına da karşı değiliz, iyi bir metin iyi bir

ses eşliğinde bir belgeselin en güçlü yanı olabiliyor. Ama söylemeye gerek yok, anlatıcı olmadan da oluyor. “Küpeli”nin başrolünde Küpeli havuzu var ve kamera havuz sakinlerinin arasında, herhangi birini öne çıkarmadan, öyle usulce geziniyor.

Belgeselde altı çizilmese de, sonradan öğrendiğimize göre kentsel dönüşüm çerçevesinde havuzun varlığı tehlikeye girmiş.

Facebook’ta Küpeli havuzu için açılan bir sayfada yıkıldığını söyleyenler de var. Belli ki sular çoktan çekilmiş.

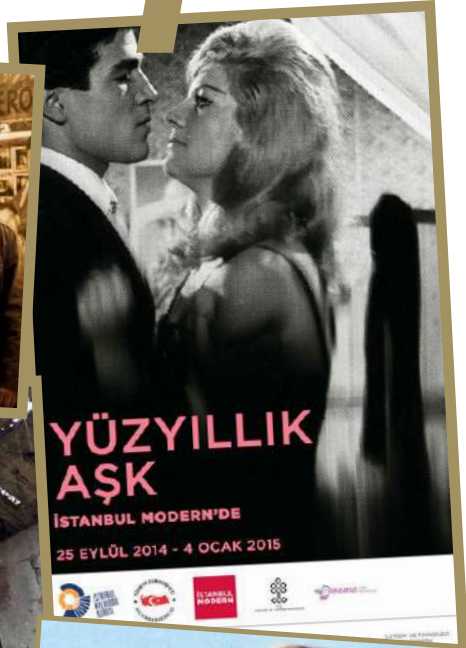
Belgeselin fragmanının altına yazılan yorumları okumak hüzünlü. Gençler ve zamanın gençleri havuzun kendileri için ne anlam ifade ettiğini yazmış. Havuzun peştamallı gençler için sadece bir havuz olmadığını ama bir havuzun bile onlar için çok şey ifade edeceğini anlıyorsunuz.

‘Hey gidi günler’, ‘ah o günler’ gibi yorumlar gırla...

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

1 - Sahi sinema bizim için neydi?

Sinemayla ilişkimizi tekrar gözden geçirmek için mükemmel bir fırsat sunuyor İstanbul Modern'de açılan "Yüzyıllık Aşk" sergisi. Bu sergiyi fırsatı olup da görmeyeni sinema tanrıları çarpar! Serginin küratörlüğünü yapan meslektaşımız Müge Turan ile Gökhan Akçura'nın ellerine sağlık...

2 - 1970'in seyirci rakamı: 246 milyon

Sergi, hayret edilecek bilgiler ve belgeler de ortaya koyuyor. 1929'da Türkiye'de toplam nüfus 1 milyon iken sadece İstanbul'da 277 bin kişi sinemaya gitmiş. 1970'te ise 2424 sinema salonu toplam 246 milyon seyirciyi ağırlamış. 1978'de ise 81 milyon seyirci sinemaya gitmiş. Seyirci rakamlarıyla ilgili yazıp çizirken dikkat etmek şart!

3 - Beyoğlu'ndaki sinema mezarlığı

Sinemanın merkezinin Beyoğlu olması boşuna değil. İlk kez burada bir film halka açık olarak gösteriliyor. Görkemli sinema salonları burada inşa ediliyor. Sergide 1900'lerin başından bu yana Beyoğlu'ndaki sinemaların bir haritası var. Lakin bu sinemaları kaybetmişiz. Emek Sineması'ndan pay biçilsin, bu sinemaların nasıl seyircinin elinden alındığı da...

4 - Fanatizm ve sınırları

Seyircinin fanatikleşmesi serginin ilginç noktalarından biri. Yılmaz Güney fanatığı Vadullah Taş'ın yaptıkları ise bu fanatizmin nasıl bir şey olduğu gösteriyor. 1974'teki Yumurtalık'taki hakim cinayetinde Taş, gazeteye söyleşi verip cinayeti kendisinin işlediğini söylediğini anlatıyor!

5 - 12 Eylül'ün sinemaya etkisi

Sinemayla ilişkimizi değiştiren birtakım olaylar, olgular, gelişmeler var. Ama 12 Eylül bunun neresinde? Gökhan Akçura cevap veriyor: "12 Eylül'ün karanlık yılları sinemayı 'güzel bir anı' olmaktan çıkardı. Sonra televizyon, video, DVD girdi devreye. Artık sinema sıradan, gündelik bir olgu haline geldi." Not düşelim istedik.

ROCK FM 94.5

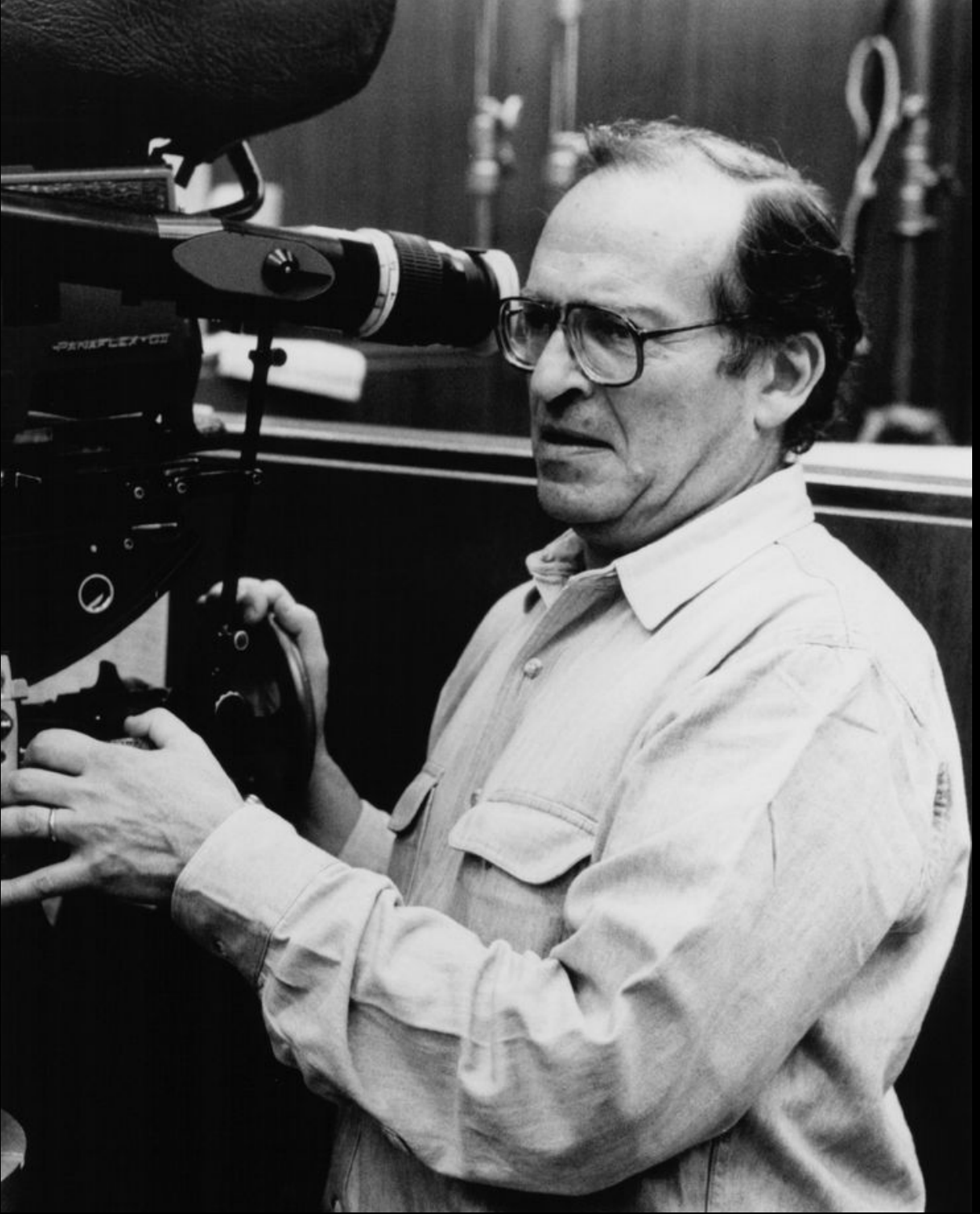
7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ BÜTÜN BÜYÜK BAŞARILAR KENDİNİZİ KAZALARA HAZIRLADIĞINIZDA GELİR. ”

Sidney Lumet